

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ PROCHEM S.A.**

sporządzone na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

**PROCHEM S.A.
ul. Łopuszańska 95
02-457 Warszawa**

www.prochem.com.pl

Spis treści do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Prochem S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Prochem S.A.	Str.
1. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	3
2. Skonsolidowany rachunek zysków i strat	4
3. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
4. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
5. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
Informacja dodatkowa o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości oraz innych informacjach objaśniających	8
1. Utworzenie Jednostki Dominującej i podstawowy przedmiot jej działalności	8
2. Organy zarządzające i nadzorujące Emitenta	8
3. Zatrudnienie	8
4. Opis organizacji grupy kapitałowej, ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji	8
5. Przyjęte zasady rachunkowości	9
6. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku	28

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PROCHEM S.A.
Sporządzone na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, jeżeli nie zaznaczono inaczej)

Nr noty 31 grudnia 2019 r. 31 grudnia 2018 r.

A k t y w a

Aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe	1	17 832	22 847
Wartości niematerialne	2	130	182
Nieruchomości inwestycyjne	3	8 310	11 990
Aktywa z tytułu praw do użytkowania	4	26 909	-
Akcje i udziały	5	830	830
Akcje i udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności	6	31 499	28 111
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7	1 083	2 340
Należności z tytułu zatrzymanych kaucji		11	63
Pozostałe aktywa finansowe	8	26 884	20 422
Aktywa trwałe, razem		113 488	86 785

Aktywa obrotowe

Zapasy	9	4 158	3 378
Należności handlowe i pozostałe należności	10	77 980	41 472
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów	20	22 851	13 691
Pozostałe aktywa finansowe	11	1 401	-
Pozostałe aktywa	12	943	1 202
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		34 781	3 250
Aktywa obrotowe, razem		142 114	62 993

Aktywa klasyfikowane jako do sprzedaży

3 773

Aktywa razem

259 375

149 778

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, jeżeli nie zaznaczono inaczej)

P a s y w a	Nr noty	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	13	2 935	2 935
Kapitał z aktualizacji wyceny	14	6 928	11 789
Zyski zatrzymane	15	81 953	69 216
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej		91 816	83 940
Udziały niekontrolujące		6 797	6 470
Kapitał własny ogółem		98 613	90 410
Zobowiązania długoterminowe			
Długoterminowe kredyty bankowe		-	52
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7	2 333	2 400
Zobowiązanie z tytułu świadczeń emerytalnych	16	1 862	1 763
Zobowiązania długoterminowe z tytułu zatrzymanych kaucji		5 790	3 569
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów	20	11 643	-
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu		23 750	482
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	17	139	138
Zobowiązania długoterminowe, razem		45 517	8 404
Zobowiązania krótkoterminowe			
Krótkoterminowe kredyty bankowe	18	1 786	7 077
Zobowiązania handlowe	19	69 161	31 626
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów	20	30 995	2 863
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		15	39
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu		4 466	338
Pozostałe zobowiązania	21	8 538	8 620
Przychody przyszłych okresów	22	324	401
Zobowiązania krótkoterminowe, razem		115 245	50 964
Zobowiązania razem		160 762	59 368
Pasywa razem		259 375	149 778
Wartość księgowa - kapitał własny przypisany właścicielom Jednostki Dominującej		91 816	83 940
średnia liczba akcji zwykłych (w szt.)		2 935 000	2 935 000
wartość księgowa na jedną akcję (w zł) - przypisana właścicielom Jednostki Dominującej		31,28	28,60

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, jeżeli nie zaznaczono inaczej)

	Nr noty	Rok 2019	Rok 2018
Przychody ze sprzedaży, w tym :		323 023	153 194
Przychody ze sprzedaży usług	23	319 203	150 287
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	24	3 820	2 907
Koszt własny sprzedaży, w tym :		-304 640	-142 706
Koszt wytworzenia sprzedanych usług	25	-301 385	-140 015
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		-3 255	-2 691
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		18 383	10 488
Koszty ogólnego zarządu	25	-12 737	-13 315
Pozostałe przychody operacyjne	26	2 094	5 066
Pozostałe koszty operacyjne	27	-1 281	-1 424
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		6 459	815
w tym działalność zaniechana		85	-
Przychody finansowe	28	1 843	685
Zysk ze sprzedaży całości lub części udziałów jednostki podporządkowanej		88	-
Koszty finansowe	29	-2 077	-924
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych		3 388	1 623
w tym działalność zaniechana		3 388	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		9 701	2 199
Podatek dochodowy :	30	1 658	360
- część bieżąca		257	69
- część odroczonej		1 401	291
Zysk (strata) netto		8 043	1 839

Zysk (strata) netto przypadający :

Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	7 866	1 923
Udziałom niekontrolującym	177	-84
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	2 935 000	2 935 000
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/gr. na jedną akcję) przypadający na właścicieli Jednostki Dominującej	2,68	0,66

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Rok 2019	Rok 2018
Zysk netto	8 043	1 839
Inne całkowite dochody netto	-48	371
<i>Inne całkowite dochody, które zostaną przekwalifikowane na zyski i straty po spełnieniu określonych warunków:</i>	-	-
<i>Inne całkowite dochody, które nie zostaną przekwalifikowane na zyski lub straty:</i>	-48	371
Aktualizacja majątku trwałego	8	703
Zyski (straty) aktuarialne z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze	-56	-220
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	-	-112
Całkowite dochody ogółem	7 995	2 201

Całkowity dochód ogółem przypadający :

Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	7 818	2 289
Udziałom niekontrolującym	177	-79
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	2 935 000	2 935 000
Całkowity dochód na jedną akcję zwykłą (w zł/gr. na jedną akcję) przypadający na właścicieli Jednostki Dominującej	2,66	0,78

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, jeżeli nie zaznaczono inaczej)

	Kapitał zakładowy	Kapitał z aktualizacji i wyceny	Zyski zatrzymane	Kapitał własny, przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	Kapitał własny, przypisany udziałom niesprawnym kontrolom	Kapitał własny, razem
Rok 2019						
Stan na początek okresu po doprowadzeniu danych do porównywalności	2 935	11 789	69 216	83 940	6 470	90 410
Zysk (strata) netto danego okresu	-	-	7 866	7 866	177	8 043
<i>Inne całkowite dochody (netto)</i>	-	-48	-	-48	-	-48
Całkowite dochody ogółem	-	-48	7 866	7 818	177	7 995
Sprzedaż udziałów w spółce zależnej ATUTOR IC	-	-	-79	-79	133	54
Sprzedaż nieruchomości w spółce zależnej Elektromontaż Kraków S.A.	-	-4 813	4 950	137	17	154
Inne przemieszczenia	-	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	2 935	6 928	81 953	91 816	6 797	98 613

	Kapitał zakładowy	Kapitał z aktualizacji i wyceny	Zyski zatrzymane	Kapitał własny, przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	Kapitał własny, przypisany udziałom niesprawnym kontrolom	Kapitał własny, razem
Rok 2018						
Stan na początek okresu	3 895	11 521	89 826	105 242	6 524	111 766
Retrospektywne wdrożenie MSSF 15	-	-	349	349	-	349
Stan na początek okresu po doprowadzeniu danych do porównywalności	3 895	11 521	90 175	105 591	6 524	112 115
Zysk (strata) netto danego okresu	-	-	1 923	1 923	-84	1 839
<i>Inne całkowite dochody (netto)</i>	-	294	-	294	68	362
Całkowite dochody ogółem	-	294	1 923	2 217	-16	2 201
Akcje własne skupione celem umorzenia	-960	-	-23 040	-24 000	-	-24 000
Wyplacona dywidenda	-	-	-	-	-100	-100
Inne przemieszczenia	-	-26	158	132	62	194
Stan na koniec okresu	2 935	11 789	69 216	83 940	6 470	90 410

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, jeżeli nie zaznaczono inaczej)

	Rok 2019	Rok 2018
Przeplwy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	9 701	2 199
Korekty razem	26 529	-7 147
Udział w zyskach netto jednostek stowarzyszonych	-3 388	-1 623
Amortyzacja	5 655	2 085
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 034	156
(Zysk) strata ze zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	-1 545	-115
Strata z inwestycji	-131	-936
Zmiana stanu rezerw	47	1 332
Zmiana stanu zapasów	-780	-1 156
Zmiana stanu należności i pozostałych aktywów	-45 388	-13 956
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	79 442	7 728
Inne korekty (w tym zmiana stanu przychodów przyszłych okresów)	-8 417	-662
Środki pieniężne wytworzone w toku działalności operacyjnej	36 230	-4 948
Zapłacony podatek dochodowy	281	-354
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	35 949	-4 594
Przeplwy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wpływy	7 279	26
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	62	26
Inwestycje w nieruchomości	5 950	-
Wpływy z aktywów finansowych	1 267	-
- w jednostkach powiązanych	1 267	-
zbycie aktywów finansowych (akcji/udziałów)	220	-
spłata pożyczki razem z odsetkami	1 047	-
Wydatki	-1 482	-1 156
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-1 482	-1 156
Środki pieniężne netto (wydane) wygenerowane w działalności inwestycyjnej	5 797	-1 130
Przeplwy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy	63	4 809
Zaciągnięty kredyt bankowy	-	4 766
Inne wpływy finansowe	63	43
Wydatki	-10 278	-24 650
Inne, niż wpłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	-	-24 100
Spłaty kredytów bankowych	-5 350	-
Zapłacone odsetki i prowizje	-329	-346
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	-428	-204
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu operacyjnego MSSF 16	-4 171	-
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej	-10 215	-19 841
Przeplwy pieniężne netto, razem	31 531	-25 565
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	31 531	-25 565
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	3 250	28 815
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu środki pieniężne	34 781	3 254
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	1 072	4

Informacja dodatkowa o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości oraz innych informacjach objaśniających do sprawozdania finansowego

1. Utworzenie Jednostki Dominującej i podstawowy przedmiot jej działalności

Spółka Prochem S.A. (zwana dalej „Prochem”, „Spółka”, „Emitent” lub „Jednostka Dominująca”) z siedzibą w Warszawie, ul. Łopuszańska 95. Spółka jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem 0000019753. Podstawową działalność Spółki według klasyfikacji PKD 2007 określa symbol 7112Z - działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne. Według klasyfikacji GPW w Warszawie spółka zaliczana jest do sektora budownictwa. Spółka Prochem S.A. jest jednostką dominującą grupy kapitałowej i sporządza odrębne skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Spółka Prochem S.A. powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Przedsiębiorstwa Projektowania i Realizacji Inwestycji Przemysłu Chemicznego „Prochem”. Akt notarialny oraz statut zostały podpisane w 1991 roku. Czas trwania działalności Spółki jest nieoznaczony.

2. Organy zarządzające i nadzorujące Emitenta

W skład Zarządu spółki Prochem S.A. na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego wchodzi następujące osoby:

Jarosław Stępniewski	- Prezes Zarządu
Marek Kiersznicki	- Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Marczak	- Wiceprezes Zarządu

Skład Rady Nadzorczej Prochem S.A.

W skład Rady Nadzorczej na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego wchodzi:

- Marek Garliński Prezes Rady Nadzorczej
- Karol Żbikowski Wiceprezes Rady Nadzorczej
- Andrzej Karczykowski
- Krzysztof Obłój
- Marcin Pędziński

3. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w 2019 roku wyniosło 390 etatów a w 2018 roku 375 etatów. Stan zatrudnienia w osobach na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 400 osób a na dzień 31 grudnia 2018 roku 385 osoby.

4. Opis organizacji grupy kapitałowej, ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji.

W skład Grupy Kapitałowej Prochem S.A. (zwanej „Grupą Kapitałową”, „Grupą”), oprócz danych Jednostki Dominującej wchodzi następujące jednostki zależne bezpośrednio i pośrednio:

Jednostki zależne objęte konsolidacją pełną:

- Prochem Inwestycje Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – zależna bezpośrednio (100,0%);
- PRO-INHUT Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej – zależna pośrednio (93,2%);
- PREDOM Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu – zależna pośrednio (81,7% udziału w kapitale i zysku, 72,3% udziału w głosach);

Grupa Kapitałowa Prochem S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez UE na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

- Prochem Zachód Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - zależna bezpośrednio (80,0%);
- ELPRO Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie – zależna pośrednio (92,7%, w tym 85,4% udziału w 50% udziale Elektromontażu Kraków);
- Elmont Inwestycje Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie – zależna pośrednio (92,7%, w tym 85,4% udziału w 50% udziale Elektromontażu Kraków);
- Elektromontaż Kraków S.A. z siedzibą w Krakowie – zależna pośrednio (85,4%), z tego 73,0% udziału w kapitale i prawie głosu posiada spółka Prochem Inwestycje zależna w 100%. Spółka Elektromontaż Kraków S.A. sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, które zawiera dane spółki zależnej w 100%: ELMONT-POMIARY Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie oraz dwóch spółek stowarzyszonych ELPRO Sp. z o.o. i Elmont-Inwestycje Sp. z o.o.;
- IRYD Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie –zależna pośrednio w 100%;
- ATUTOR Integracja Cyfrowa Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – zależna pośrednio (50,14% udziału posiada spółka Prochem Inwestycje Sp. z o.o. zależna w 100%);
- Prochem RPI Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - spółka zależna w 100% (z tego 3,3% udziału w kapitale i prawie głosu posiada spółka Prochem Inwestycje).

Jednostki współkontrolowane i stowarzyszone wyceniane metodą praw własności:

- ITEL Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni – 42,0% udziału (18,7% udziału w prawie głosu i kapitałach posiada bezpośrednio Prochem S.A., a 23,3% posiada Prochem RPI Sp. z o.o. spółka zależna w 100%);
- Irydion Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – 50% udziału spółka współkontrolowana.

Jednostki zależne objęte konsolidacją włączone zostały do skonsolidowanego sprawozdania finansowego począwszy od dnia objęcia kontroli do dnia utraty kontroli przez Jednostkę Dominującą, a współkontrolowane i stowarzyszone od dnia sprawowania współkontroli i wywierania znaczącego wpływu.

Spółka Predom Projektowanie Sp. z o.o. z kapitałem w wysokości 53 tys. zł została wyłączona z konsolidacji. Spółka nie rozpoczęła działalności.

Spółka Pro-Inhut Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej objęta jest postępowaniem układowym

5. Przyjęte zasady rachunkowości

Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Prochem S.A. za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku i analogiczny okres roku porównywalnego sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR) i Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (UE) i obowiązywały na dzień 31 grudnia 2019 roku. Zakres sprawozdania finansowego jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. poz. 757).

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej przedstawia rzetelnie i jasno sytuację finansową i majątkową Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku i dane porównawcze na 31 grudnia 2018 roku, a także wyniki tej działalności za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku i dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Prochem S.A. na dzień 31 grudnia 2019 roku zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Zarządy spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Prochem S.A.

przeanalizowały okoliczności opisane w nocie 40 i w ich ocenie nie wpływają one na zdolność poszczególnych spółek do kontynuowania działalności.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, z wyjątkiem:

- gruntów, budynków i budowli, wycenianych według wartości przeszacowanej,
- nieruchomości inwestycyjnych i nieruchomości inwestycyjnych w budowie wycenianych według wartości godziwej.

Działalność operacyjna Jednostki Dominującej i jednostek Grupy Kapitałowej nie ma charakteru sezonowego ani nie podlega cyklicznym trendom, za wyjątkiem segmentu generalnego wykonawstwa i wynajmu sprzętu budowlanego, które charakteryzują się sezonowością, która powodowana jest w dużej mierze warunkami atmosferycznymi. Czynniki atmosferyczne mają wpływ na wielkość osiągniętego przychodu w tych segmentach. Niższe przychody osiągane są w okresie zimowym, kiedy to warunki pogodowe nie pozwalają na wykonywanie niektórych prac budowlanych.

Zmiany wartości szacunkowych i polityki rachunkowości

Sporządzanie sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE wymaga użycia pewnych szacunków księgowych i przyjmowania założeń, co do przyszłych zdarzeń. Pozycje sprawozdania finansowego ustalone na podstawie szacunku podlegają weryfikacji w sytuacji, gdy zmieniają się okoliczności będące podstawą szacunków lub w wyniku pozyskania nowych informacji, postępującego rozwoju wypadków czy zdobycia większego doświadczenia. Przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zastosowano te same zasady rachunkowości i te same metody obliczeniowe, które zastosowano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Prochem S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku, za wyjątkiem MSSF 16.

Dokonane oszacowania

Informacje o przyjętych założeniach oraz niepewności związanej z dokonanymi szacunkami zawarte są w następujących notach:

- Nota 1 – Rzeczowe aktywa trwałe: kluczowe założenia stosowane w prognozach zdyskontowanych przepływów;
- Nota 3 – Nieruchomości inwestycyjne; kluczowe założenia stosowane w prognozach zdyskontowanych przepływów;
- Nota 16 – Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych: kluczowe założenia aktuarialne;

W stosowanych zasadach rachunkowości największe znaczenie oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Założenia szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu Emitenta odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach działalności. Dotyczą one wyceny świadczeń emerytalnych, oceny stopnia realizacji oraz rentowności kontraktów długoterminowych (marży brutto).

Nowe standardy, interpretacje i zmiany opublikowanych MSSF oraz wybrane zasady rachunkowości

Zastosowanie po raz pierwszy MSSF 16

Grupa retrospektywnie zastosowała standard MSSF 16 ze skutkiem od 1 stycznia 2018 roku. Zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Grupa zrezygnowała z przekształcenia danych porównywalnych. Dane na dzień 31 grudnia 2018 roku zostały sporządzone w oparciu o MSR17.

Grupa z dniem 1 stycznia 2019 roku zastosowała wymogi nowego Standardu dotyczące ujmowania, wyceny i prezentacji umów leasingu. Wdrożenia MSSF 16 dokonano przy zastosowaniu

zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, dlatego dane porównawcze za 2018 rok nie zostały przekształcone, a łączny efekt pierwszego zastosowania MSSF 16 został ujęty, jako korekta bilansu otwarcia zysków zatrzymanych w dniu pierwszego zastosowania.

Grupa rozpoznała aktywa z tytułu praw do użytkowania w kwocie 29 331 tys. zł na podstawie umów, które wcześniej zostały sklasyfikowane jako "leasing operacyjny" zgodnie z zasadami MSR 17 Leasing. Zobowiązania te zostały wycenione w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w dacie rozpoczęcia stosowania MSSF 16. Dla potrzeb wdrożenia MSSF 16 oraz ujawnień dotyczących wpływu implementacji MSSF 16 zastosowano dyskontowanie przy użyciu krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy na dzień 1 stycznia 2019 r.

W celu obliczenia stóp dyskonta na potrzeby MSSF 16 Grupa zastosowała krańcową stopę procentową odzwierciedlającą koszt finansowania, jakie byłoby zaciągnięte na zakup przedmiotu podlegającego leasingowi. W celu oszacowania wysokości stopy dyskonta Grupa wzięła pod uwagę następujące parametry umowy: rodzaj, długość trwania, walutę oraz potencjalną marżę, jaką musiałaby zapłacić na rzecz instytucji finansowych w celu uzyskania finansowania.

Wdrożenie MSSF 16 wymagało dokonania pewnych szacunków i wyliczeń, które mają wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu”:

- ustalenia umów objętych MSSF 16,
- ustalenia pozostałego okresu obowiązywania leasingu w stosunku do umów zawartych przed 1 stycznia 2019 r.,
- ustalenia krańcowych stóp procentowych stosowanych do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych,
- wskazania okresów użyteczności i ustalenie stawek amortyzacyjnych praw do użytkowania składników aktywów ujętych na dzień 1 stycznia 2019 r.

Stosując po raz pierwszy MSSF 16 Grupa zastosowała następujące praktyczne uproszczenia dopuszczone przez standard:

- zastosowano jedną stopę dyskontową dla portfela umów leasingowych o podobnych cechach,
- dokonano oceny czy leasingi rodzą obciążenia zgodnie z MSR 37 na moment wdrożenia standardu, jako alternatywy do przeprowadzenia testów na utratę wartości aktywa leasingowego,
- umowy z tytułu leasingu operacyjnego z pozostałym okresem leasingu krótszym niż 12 miesięcy na dzień 1 stycznia 2019 r. potraktowano jako leasing krótkoterminowy,
- wykorzystano perspektywę czasu (wykorzystanie wiedzy zdobytej po fakcie) w określaniu okresu leasingu, jeżeli umowa zawierała opcje przedłużenia lub rozwiązania umowy leasingu.

Początkowe ujęcie i wycena

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje *aktywa z tytułu praw do użytkowania* oraz *zobowiązania z tytułu leasingu*.

Koszt składnika aktywów z tytułu praw do użytkowania obejmuje:

- wartość początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia leasingu lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty,
- wszelkie koszty poniesione przez leasingobiorcę, oraz
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę, np. demontażem, usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu.

Opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują:

- stałe opłaty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki,
- kwoty, których zapłaty oczekuje się po zakończeniu leasingu,
- kary pieniężne za wypowiedzenie umowy leasingu, chyba że z dużą pewnością można założyć, że Grupa nie skorzysta z opcji wypowiedzenia.

Po dacie rozpoczęcia leasingu wyceny składnika aktywów z tytułu praw do użytkowania dokonuje się poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,

- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych oraz
- zaktualizowanie wyceny bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych stałych opłat leasingowych.

Amortyzacja

Aktywa z tytułu praw do użytkowania są amortyzowane liniowo przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Okres użytkowania aktywów z tytułu praw do użytkowania jest określany w ten sam sposób jak w przypadku rzeczowych aktywów trwałych.

Grupa posiada umowy leasingu dotyczące użytkowania:

- a) budynków i budowli, w tym powierzchni biurowych zawartych na czas określony do 30 lat,
- b) środków transportu, w tym samochody osobowe, okres amortyzacji do 5 lat,
- c) narzędzia, przyrządy ruchomości i wyposażenie, okres amortyzacji do 5 lat.

Do umów leasingowych, które charakteryzują się maksymalnym możliwym okresem trwania, włączając, opcje przedłużenia, o długości do 12 miesięcy Grupa stosuje uproszczenia. Opłaty leasingowe wynikające z tych umów rozlicza się jako koszty:

- metodą liniową przez okres trwania umowy,
- inną systematyczną metodą, jeżeli lepiej odzwierciedla ona sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych przez korzystającego.

Grupa nie stosuje ogólnych zasad ujmowania, wyceny i prezentacji zawartych do umów leasingu, których przedmiot ma niską wartość.

Za składniki aktywów o niskiej wartości uważa się te, które, gdy są nowe, mają wartość nie wyższą niż 15.000 PLN.

Grupa ocenia czy umowa zawiera komponenty leasingowe i nieleasingowe. Z umów, które zawierają komponenty leasingowe i nie leasingowe, wydziela się komponenty nieleasingowe, np. serwis aktywów stanowiących przedmiot umowy.

Uzgodnienie przyszłych minimalnych opłat z tytułu leasingu na 31 grudnia 2018 r. z zobowiązaniami z tytułu leasingu ujętymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2019 roku

	w tys. zł
Wartość przyszłych minimalnych opłat w leasingu operacyjnym	29 287
Wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych w leasingu finansowym	820
Zobowiązania umowne z tytułu leasingu na 31.12.2018 r.	30 107
Dyskonto	-5 777
Wartość bieżąca zobowiązań leasingowych na 01.01.2019 r.	24 330
Wartość bieżąca z tytułu leasingu finansowego na 31.12.2018 r.	-753
Wartość zobowiązań umownych z tytułu leasingu - wpływ wdrożenia MSSF 16 na 01.01.2019	23 577

Standardy przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB), zatwierdzone przez Unię Europejską, ale jeszcze nieobowiązujące

- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”: Definicja istotności
- Zmiany do MSSF 9 - Instrumenty finansowe, MSR 39 - Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena oraz MSSF 7 - Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: Reforma Referencyjnej Stopy Procentowej
- Zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później

Standardy przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB), oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską

- MSSF 17 - Umowy ubezpieczeniowe
- Zmiany do MSSF 3 – Połączenie przedsięwzięć
- Zmiany do MSSF 10 - Skonsolidowane sprawozdania finansowe oraz MSR 28 - Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach: sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później
- MSSF14 – odroczone salda z regulowanej działalności

Grupa oczekuje, iż powyżej wymienione standardy nie będą miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Prochem S.A.

Standardy ogłoszone, ale oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską, Grupa zamierza zastosować wszystkie zmiany zgodnie z datą ich wejścia w życie.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie poniższych Standardów i zmian do standardów jakie zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale jeszcze nie weszły w życie wprowadzi je w dacie przyjęcia

Przyjęte zasady rachunkowości stosowane przez Grupę Kapitałową przedstawione zostały poniżej.

Zasady konsolidacji

1. Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Prochem zastosowano następujące procedury:

- dane jednostek zależnych ujęto w sprawozdaniu finansowym metodą pełną, polegającą na łączeniu sprawozdań finansowych jednostki dominującej oraz jednostek zależnych poprzez zsumowanie poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów,
- udziały w jednostkach stowarzyszonych oraz współkontrolowanych wyceniono w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, a w momencie początkowego ujęcia ujmowane są w cenie nabycia. Cena nabycia zawiera koszty transakcji.

Ocena czy Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad spółką wymaga ustalenia czy posiada ona prawa do kierowania istotną działalnością spółki. Określenie istotnej działalności spółki oraz który z inwestorów ją kontroluje, wymaga osądu. W ocenie sytuacji i określeniu istoty powiązań bierze się pod uwagę m.in. prawa głosu, relatywnie posiadany udział, rozproszenie praw głosu posiadanych

przez innych inwestorów, zakres udziału tych inwestorów w powoływaniu kluczowego personelu kierowniczego lub członków rady nadzorczej.

2. Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia.
3. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały ujednoczone z zasadami przyjętymi przez Grupę.
4. Wartość firmy jednostek podporządkowanych jest nadwyżką ceny nabycia składników majątku objętych przez jednostkę dominującą nad wartością godziwą aktywów netto jednostki podporządkowanej, proporcjonalnie do nabytego udziału w kapitale własnym tej jednostki. Ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych jest nadwyżką wartości godziwej aktywów netto jednostki podporządkowanej nad ceną nabycia składników majątku poniesioną przez jednostkę dominującą, proporcjonalnie do nabytego udziału w kapitale własnym tej jednostki. Na dzień nabycia jednostki zależnej i stowarzyszonej (objęcia kontroli), aktywa, pasywa i zobowiązania warunkowe spółki zależnej wyceniane są w wartości godziwej.
5. W momencie utraty kontroli (np. sprzedaży), Grupa zaprzestaje ujmować aktywa i zobowiązania jednostki zależnej, udziały niekontrolujące i pozostałe składniki kapitałów związane z jednostką zależną. Ewentualna nadwyżka lub niedobór powstałe w wyniku utraty kontroli ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Jeśli Grupa zatrzymuje jakiegokolwiek udziały w dotychczasowej jednostce zależnej, są one wyceniane w wartości godziwej na dzień utraty kontroli.
6. Udziały udziałowców niekontrolujących wykazywane są według przypadającej na nie wartości nawet, jeśli skutkuje to powstaniem ujemnego salda udziałów niekontrolujących.
7. Grupa Prochem S.A. traktuje transakcje z udziałowcami niekontrolującymi tak jak transakcje z podmiotami zewnętrznymi.
8. Zyski lub straty powstałe ze sprzedaży udziałów udziałowcom niekontrolującym są prezentowane w kapitałach własnych.
9. Za jednostki stowarzyszone uznawane są jednostki, w których Prochem posiada pomiędzy 20% a 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących lub też w inny sposób może wywierać znaczący wpływ na ich politykę finansową i operacyjną. Za jednostki współkontrolowane uznawane są jednostki, w których Prochem S.A. posiada 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.
10. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych rozlicza się metodą praw własności i początkowo ujmuje według ceny nabycia. Udział w zysku lub stracie jednostki stowarzyszonej i współkontrolowanej wykazuje się w rachunku zysków i strat. W przypadku, gdy udział w stracie jednostki stowarzyszonej i współkontrolowanej jest równy bądź przewyższa udział Grupy Prochem w tej jednostce, to Grupa nie rozpoznaje dalszych strat, chyba, że się do tego zobowiązała. Niezrealizowane zyski pomiędzy Grupą a jednostką stowarzyszoną są eliminowane do poziomu udziału Grupy w jednostce.
11. Cena nabycia udziałów w jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych podlega korektom o wszelkie skutki zmian wartości godziwej aktywów netto, przypadające na wartość posiadanego udziału od chwili nabycia do daty sprawozdania finansowego oraz skutki stwierdzonej utraty wartości.
12. Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego dokonuje się niżej wymienionych korekt i wyłączeń:
 - W zakresie wyłączeń:
 1. posiadanych przez jednostkę dominującą udziałów (akcji) z kapitałem własnym na moment objęcia kontroli jednostek zależnych,
 2. wzajemnych należności i zobowiązań oraz innych rozrachunków o podobnym charakterze jednostek objętych konsolidacją,
 3. przychodów i kosztów z tytułu wzajemnych operacji kupna i sprzedaży w grupie kapitałowej,
 4. dywidend naliczonych lub wypłaconych przez jednostki podporządkowane jednostce dominującej i innym jednostkom, objętym konsolidacją.

- W zakresie korekt:
 1. zysków lub strat powstałych w wyniku operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją.

Pozycje sprawozdania finansowego dzieli się na krótkoterminowe i długoterminowe (obrotowe i trwałe) zgodnie z MSR 1.

Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które Grupa zamierza wykorzystywać w swojej działalności w okresie dłuższym niż jeden rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki.

Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również poniesione wydatki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych (przekazane zaliczki).

Rzeczowe aktywa trwałe początkowo wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Zasady wyceny następującej po początkowym ujęciu:

- Grunty, budynki i budowle wykazane są w wartości przeszacowanej, stanowiącej jej wartość godziwą na dzień przeszacowania, ustalonej przez rzeczoznawców, pomniejszonej o kwotę późniejszej zakumulowanej amortyzacji i późniejszych zakumulowanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa ustalana jest przez rzeczoznawców nie rzadziej niż co dwa lata.
- Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, powiększonej o ewentualne koszty ulepszeń, a pomniejszonej o zakumulowaną amortyzację oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zwiększenie wartości wynikające z przeszacowania gruntów, budynków i budowli ujmowane jest w innych całkowitych dochodach i wykazywane w łącznej kwocie w kapitale własnym – *Kapitał z aktualizacji wyceny*, jako nadwyżka z przeszacowania, za wyjątkiem sytuacji, gdy podwyższenie wartości odwraca wcześniejszy odpis dla tej samej pozycji ujęty w rachunku zysków i strat. Obniżenie wartości wynikające z przeszacowania gruntów, budynków i budowli ujmowane jest jako koszt okresu w wysokości przewyższającej kwotę wcześniejszej wyceny tego składnika aktywów ujętej w innych całkowitych dochodach. Zmniejszenie wynikające z przeszacowania ujmowane w innych całkowitych dochodach zmniejsza łączną nadwyżkę z przeszacowania ujętą w kapitale własnym.

Wartość rzeczowych aktywów trwałych przeznaczonych do likwidacji, wycofanych z używania na skutek zmiany technologii lub innych przyczyn, aktualizuje się poprzez dokonanie odpisu aktualizującego jego wartość. Odpis aktualizujący zaliczany jest w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe ponoszone w terminie późniejszym ujmowane są w ich wartości bilansowej, gdy jest prawdopodobne, że z tego tytułu nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki, a koszt ten można wiarygodnie zmierzyć. Wszystkie pozostałe koszty napraw i konserwacji rzeczowych aktywów trwałych ujmowane są w kosztach okresu, w których zostały poniesione.

Zyski lub straty ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych ustalane są przez porównanie przychodów ze sprzedaży z wartością bilansową danego środka trwałego i ujmowane w rachunku zysków i strat. Rzeczowe aktywa trwałe są amortyzowane od chwili, gdy są dostępne do użytkowania. Odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) od rzeczowych aktywów trwałych dokonuje się drogą systematycznego, planowego rozłożenia wartości początkowej na ustalony okres użytkowania składnika aktywów. Stosowana jest metoda liniowa.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres bieżący i okresy porównywalne do amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych Grupa przyjęła poniższe okresy użytkowania:

• Budynki i budowle	10-40 lat
• Urządzenia techniczne	5-12 lat
• Środki transportu	5 lat
• Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	5-10 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji jest weryfikowana na koniec każdego roku sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

Grunty nie podlegają amortyzacji.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie powstające dla celów prowadzonej działalności operacyjnej, jak również dla celów jeszcze nie określonych, prezentowane są w sprawozdaniu finansowym po koszcie wytworzenia pomniejszonym o ujęte odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia obejmuje wszelkie opłaty oraz koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości.

Rzeczowe aktywa trwałe poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla rzeczowych aktywów trwałych w budowie w okresie realizacji ewentualna utrata wartości określana jest przynajmniej na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Składnik wartości niematerialnych wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne, poza wartością firmy są amortyzowane. Odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) wartości niematerialnych dokonuje się drogą systematycznego, planowego rozłożenia wartości początkowej na ustalony okres użytkowania składnika aktywów. Stosowana jest metoda amortyzacji liniowej.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres bieżący i okresy porównywalne do amortyzacji wartości niematerialnych Grupa przyjęła okresy użytkowania 3-10 lat.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji jest weryfikowana na koniec każdego roku sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana w kolejnych okresach.

Wartości niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości. Wartość poddawana jest testowi na utratę wartości na koniec roku obrotowego. Skutki utraty wartości odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomość inwestycyjna to nieruchomość (grunt, budynek lub część budynku albo oba te elementy), którą Spółka traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści, przy czym nieruchomość taka nie jest:

- wykorzystywana w działalności operacyjnej,
- przeznaczona na sprzedaż w ramach zwykłej działalności inwestycyjnej.

Nieruchomościami inwestycyjnymi są również nieruchomości w trakcie budowy lub dostosowywania, które mają być w przyszłości użytkowane jako nieruchomości inwestycyjne. Zyski lub straty powstałe na sprzedaży/likwidacji nieruchomości określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Nieruchomości inwestycyjne początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne wycenia się w wartości godziwej określonej w modelu wartości godziwej i w MSSF13 *Wycena wartości godziwej*.

Sposób wyceny obowiązuje dla wszystkich nieruchomości inwestycyjnych, chyba, że niektóre nieruchomości inwestycyjne nie będą mogły być wyceniane według tej metody – wtedy stosuje się podejście kosztowe do momentu sprzedaży nieruchomości.

Zysk lub strata ze zmiany wartości godziwej nieruchomości ujmowana jest w wyniku za okres, w którym nastąpiła zmiana.

Zmiana w klasyfikacji, tj. przeniesienia z lub do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko w przypadku kiedy nastąpiła zmiana sposobu ich użytkowania, np.:

- rozpoczęcie użytkowania przez właściciela - przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych do środków trwałych,
- zakończenie użytkowania przez właściciela – przeniesienie ze środków trwałych do nieruchomości inwestycyjnych,
- rozpoczęcie dostosowywania nieruchomości do sprzedaży – przeniesienie z nieruchomości do zapasów,
- oddanie nieruchomości stronie trzeciej w leasing operacyjny – w przypadku przeniesienia z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych.

Kosztami nieruchomości inwestycyjnej przenoszonej do środków trwałych lub zapasów jest jej wartość godziwa w dacie zmiany sposobu użytkowania.

Różnica pomiędzy wartością godziwą, a wartością bilansową powstałą w momencie przeniesienia do nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej:

- środków trwałych - rozliczana jest jak przeszacowanie wg MSR 16,
- zapasów - ujmowana jest jako zysk/ strata okresu,
- zakończenie budowy dostosowania we własnym zakresie nieruchomości inwestycyjnej - jako zysk/strata okresu.

Wartość godziwa wg standardu MSSF 13 to cena, którą otrzymano by za zbycie składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny. Wycena wartości godziwej odnosi się do konkretnego składnika aktywów. Zatem przy wycenie wartości godziwej należy uwzględnić cechy składnika aktywów, jeżeli uczestnicy rynku uwzględniliby takie cechy przy ustalaniu ceny danego składnika aktywów na dzień wyceny. Cechy te obejmują na przykład:

- stan i lokalizację,
- ewentualne ograniczenia zbycia lub użycia.

Wpływ poszczególnych cech będzie różnił się w zależności od tego, w jaki sposób cechy te uwzględniają uczestnicy rynku.

Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja zbycia aktywów odbywa się:

- na rynku głównym dla danego składnika aktywów,
- w przypadku braku głównego rynku na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów. Rynek najkorzystniejszy to rynek maksymalizujący kwotę, którą otrzymałby sprzedający składnik aktywów, po uwzględnieniu kosztów transakcyjnych i kosztów transportu.

Standard wymaga klasyfikacji wyceny wartości godziwej w zależności od rodzaju informacji pozyskanych na potrzeby wyceny zgodnie z poniższą hierarchią:

- Poziom 1: notowane ceny giełdowe oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach, dostępne na dzień wyceny.
- Poziom 2: dane wejściowe niestanowiące cen z Poziomu 1, ale są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio.
- Poziom 3: dane nieobserwowalne.

MSSF 13 nakłada obowiązek ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Zakres wymaganych ujawnień uzależniony jest od rodzaju wyceny wartości godziwej (tj. czy jest ujęty w sprawozdaniu finansowym

czy tylko w informacji dodatkowej) oraz od poziomu, do którego dana wycena została zaklasyfikowana.

Ujawnienia wynikające z MSSF 13 dotyczące modelu wartości godziwej dotyczą:

- Uzgodnienie wartości godziwej z początku okresu a jej wartością na koniec okresu.
- Poziomu w trójpoziomowej hierarchii wartości godziwej. Dla nieruchomości inwestycyjnych będzie to poziom 2 lub 3 dla, których wymagane jest:
 - ujawnienie kwoty transferu między poziomami (z uzasadnieniem transferu oraz prezentacją stosowanych przez Grupę zasad określania, czy tego rodzaju zmiana poziomu miała miejsce),
 - opis zastosowanych technik wyceny i danych wsadowych,
 - przypadki wyceny w wartości godziwej, w których zmieniono techniki wyceny, ujawnienie zmiany i przyczyn jej wprowadzenia.
- Jeżeli najlepsze i w najwyższym stopniu wykorzystanie składnika aktywów niefinansowych różni się od jego faktycznego wykorzystania, należy ujawnić przyczynę odmiennego wykorzystania tego składnika aktywów.
- Informacje umożliwiające uzgodnienie klas aktywów i zobowiązań ujawnionych na poszczególnych poziomach hierarchii wartości godziwej z pozycjami zaprezentowanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych jednostki dokonuje niezależny rzeczoznawca, który posiada kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzenia wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy.

W uzasadnionych przypadkach nieruchomości inwestycyjne, których wartość zmienia się co najmniej o 10%, wyceniane są corocznie.

Leasing

Grupa jako leasingobiorca

W momencie zawarcia nowej umowy, Grupa ocenia, czy umowa jest leasingiem lub czy zawiera leasing. Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Aby ocenić, czy na podstawie zawartej umowy przekazuje się prawo sprawowania kontroli nad użytkowaniem danego składnika aktywów przez dany okres, Grupa ocenia, czy przez cały okres użytkowania dysponuje łącznie następującymi prawami:

- a) prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów oraz
- b) prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.

Jeżeli Grupa ma prawo do sprawowania kontroli nad użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów jedynie przez część okresu obowiązywania umowy, umowa zawiera leasing w odniesieniu do tej części okresu.

Prawa wynikające z umów leasingu, najmu, dzierżawy oraz innych umów, które spełniają definicję leasingu zgodnie z wymogami MSSF 16 są ujmowane jako aktywa z tytułu praw do użytkowania składników aktywów w ramach aktywów trwałych oraz drugostronnie jako zobowiązania z tytułu leasingu

Początkowe ujęcie i wycena

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje *aktywa z tytułu praw do użytkowania* oraz *zobowiązania z tytułu leasingu*.

Koszt składnika aktywów z tytułu praw do użytkowania obejmuje:

- wartość początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,

- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia leasingu lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty,
- wszelkie koszty poniesione przez leasingobiorcę, oraz
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę, np. demontażem, usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu.

Opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują:

- stałe opłaty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki,
- kwoty, których zapłaty oczekuje się po zakończeniu leasingu,
- kary pieniężne za wypowiedzenie umowy leasingu, chyba że z dużą pewnością można założyć, że Grupa nie skorzysta z opcji wypowiedzenia.

Po dacie rozpoczęcia leasingu wyceny składnika aktywów z tytułu praw do użytkowania dokonuje się poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych oraz
- zaktualizowanie wyceny bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych stałych opłat leasingowych.

Amortyzacja

Aktywa z tytułu praw do użytkowania są amortyzowane liniowo przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Okres użytkowania aktywów z tytułu praw do użytkowania jest określany w ten sam sposób jak w przypadku rzeczowych aktywów trwałych.

Grupa posiada umowy leasingu dotyczące użytkowania:

- d) budynków i budowli, w tym powierzchni biurowych zawartych na czas określony do 30 lat,
- e) środków transportu, w tym samochody osobowe, okres amortyzacji do 5 lat,
- f) narzędzia, przyrządy ruchomości i wyposażenie, okres amortyzacji do 5 lat.

Do umów leasingowych, które charakteryzują się maksymalnym możliwym okresem trwania, włączając, opcje przedłużenia, o długości do 12 miesięcy Grupa stosuje uproszczenia. Opłaty leasingowe wynikające z tych umów rozlicza się jako koszty:

- metodą liniową przez okres trwania umowy,
- inną systematyczną metodą, jeżeli lepiej odzwierciedla ona sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych przez korzystającego.

Grupa nie stosuje ogólnych zasad ujmowania, wyceny i prezentacji zawartych do umów leasingu, których przedmiot ma niską wartość.

Za składniki aktywów o niskiej wartości uważa się te, które, gdy są nowe, mają wartość nie wyższą niż 15.000 PLN.

Grupa ocenia czy umowa zawiera komponenty leasingowe i nieleasingowe. Z umów, które zawierają komponenty leasingowe i nie leasingowe, wydziela się komponenty nieleasingowe, np. serwis aktywów stanowiących przedmiot umowy

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, do których zaliczamy umowy wynajmu, zgodnie z którymi Grupa zachowuje całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Koszty leasingu ujmowane są w kosztach bieżących, natomiast przychody z tytułu przedmiotu leasingu ujmowane są w przychodach okresu.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem kosztów, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu składnika aktywów (rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych).

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego rozpoczyna się gdy:

1. ponoszone są koszty finansowania zewnętrznego,
2. ponoszone są nakłady na ten składnik aktywów,
3. prowadzone są działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do jego zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Aktywowanie kosztów finansowania zawieszają się w przypadku przerwania na dłuższy czas aktywnego prowadzenia działalności inwestycyjnej. Koszty finansowania zewnętrznego podlegają aktywowaniu do czasu przeznaczenia składnika aktywów do użytkowania lub sprzedaży.

Aktywa obrotowe

Zapasy – w pozycji zapasów wykazuje się materiały, towary, półprodukty i produkcję w toku.

Zapasy wyceniane są pierwotnie w cenie nabycia. Na dzień bilansowy wycena materiałów i towarów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. w kategorii te wyceniane są według ceny nabycia, kosztów wytworzenia lub wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z nich jest niższa.

Zapasy towarów i materiałów wolno-rotujących obejmuje się m.in. odpisem aktualizującym tworzonym według indywidualnego szacunku ceny możliwej do uzyskania na dzień bilansowy.

Rozchód zapasów odbywa się z zastosowaniem metody FIFO- „pierwsze przyszło-pierwsze wyszło”.

Odpisy aktualizujące dotyczące zapasów, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w pozostałe koszty i przychody operacyjne.

Pożyczki udzielone powstają wówczas, gdy jednostka wydaje środki pieniężne bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki ujmuje się początkowo w wartości godziwej. Wycena pożyczek w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Należności ujmuje się początkowo według wartości godziwej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości. Odpis z tytułu utraty wartości należności tworzy się gdy istnieją obiektywne dowody na to, że jednostka nie otrzyma wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności i ujmuje się go w pozycji pozostałych kosztów operacyjnych. Kwotę odpisu stanowi ustala się wg MSSF 9 Instrumenty finansowe.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, lokaty bankowe o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy spełniające wymogi definicji ekwiwalentu pieniężnego. Środki pieniężne wyceniane są w wartości nominalnej.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży są to aktywa spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- Zarząd podjął decyzję o sprzedaży,
- zainicjowano aktywne poszukiwanie potencjalnego nabywcy,

- aktywa są dostępne do sprzedaży w obecnym stanie,
- transakcja sprzedaży jest wysoce prawdopodobna i można ją będzie rozliczyć w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji o zbyciu,
- cena sprzedaży jest racjonalna w stosunku do bieżącej wartości godziwej,
- prawdopodobieństwo wprowadzenia zmian do planu sprzedaży tych aktywów jest niewielkie.

Zmiana klasyfikacji zostaje odzwierciedlona w tym okresie sprawozdawczym, w którym kryteria klasyfikacji zostały spełnione.

Bezpośrednio przed przekwalifikowaniem do grupy przeznaczonych do sprzedaży lub wydania, aktywa te są ponownie wyceniane zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży (z wyłączeniem aktywów finansowych i nieruchomości inwestycyjnych) ujmują się w sprawozdaniu finansowym według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

W przypadku wzrostu wartości w okresie późniejszym wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży ujmowany jest przychód, jednak w wartości nie wyższej niż wcześniej ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości. Z chwilą przeznaczenia danego składnika aktywów do sprzedaży zaprzestaje się naliczania amortyzacji.

Wycena aktywów i zobowiązań finansowych

W momencie początkowego ujęcia, Grupa wycenia składniki aktywów lub zobowiązań w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązań finansowych niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej, przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych takie jak: opłaty i prowizje wypłacone doradcom, pośrednikom, opłaty nakładane przez agencje regulacyjne i giełdę oraz podatki. Koszty transakcji nie obejmują natomiast premii lub dyskonta od instrumentów dłużnych, kosztów finansowania, ani też wewnętrznych kosztów administracyjnych, czy kosztów przechowania instrumentów.

Wycena instrumentów finansowych – MSSF 9

MSSF 9 przewiduje trzy kategorie klasyfikacji instrumentów dłużnych:

- według zamortyzowanego kosztu,
- według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja instrumentów dłużnych zgodnie z MSSF 9 oparta jest na modelu biznesowym stosowanym przez jednostkę do zarządzania aktywami finansowymi oraz na tym, czy przepływy pieniężne wynikające z umów obejmują wyłącznie płatności kapitału i odsetek.. Model biznesowy jednostki oznacza sposób, w jaki jednostka zarządza swoimi aktywami finansowymi w celu generowania przepływów pieniężnych i tworzenia wartości. Jeśli instrument finansowy jest utrzymywany w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych, zostaje zaklasyfikowany jako wyceniany według zamortyzowanego kosztu, pod warunkiem, że obejmuje wyłącznie płatności kapitału i odsetek..

Utrata wartości aktywów finansowych

MSSF 9

W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe są klasyfikowane do jednej z trzech kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do odpowiedniej kategorii w zależności od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych jest klasyfikowany do kategorii wycenianych po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu, jeżeli spełnione są następujące dwa warunki:

- aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu; oraz
- jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od tej kwoty.

Składnik aktywów finansowych jest klasyfikowany do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, gdy:

- celem Spółki jest zarówno utrzymanie tych aktywów dla uzyskania umownych przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż składnika aktywów,
- warunki umowne dotyczące składnika aktywów finansowych powodują w określonych terminach przepływy pieniężne, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Pozostałe składniki aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy bieżącego okresu.

Klasyfikację aktywów finansowych przedstawiono poniżej.

Klasy instrumentów finansowych	Klasyfikacja wg MSSF 9
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Wyceniane do wartości godziwej przez WF
Kaucje z tytułu umów o budowę	Wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Pożyczki udzielone	Wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Pochodne instrumenty finansowe nie objęte rachunkowością zabezpieczeń	Wyceniane do wartości godziwej przez WF

MSSF 9 nie wprowadził zmian w klasyfikacji zobowiązań finansowych.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń Spółka zdecydowała się na kontynuację dotychczasowych metod wyceny i klasyfikacji.

Wg MSSF 9, który wprowadza podejście do szacowania utraty wartości aktywów finansowych oparte na modelu utraty wartości. Model ten bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych. Do szacowania oczekiwanych strat kredytowych w stosunku do należności z tytułu dostaw i usług Grupa zastosowała dopuszczalną przez MSSF 9 metodę uproszczoną. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa wykorzystuje wskaźnik rezerw, który uwzględnia dane historyczne.

Z uwzględnieniem powyższej metodologii kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych wartość należności aktualizowana może być też indywidualnie w przypadku, gdy z indywidualnej oceny Zarządu ryzyko nieściągalności jest znaczące, w szczególności w odniesieniu do:

- należności od kontrahentów postawionych w stan likwidacji lub upadłości
- należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a wg oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności umownej jest obciążona znaczącym ryzykiem.

W wyniku indywidualnej analizy, gdy mimo znaczącego przeterminowania należności Grupa posiada wiarygodną deklarację płatności kontrahenta, utworzenie odpisu może być wstrzymane.

Dla potrzeb wyceny na koniec okresu sprawozdawczego, lub na inny moment po początkowym ujęciu, Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do jednej z czterech kategorii:

1. wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
2. inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
3. pożyczki i należności,
4. aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Składnikiem aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik aktywów finansowych, który został wyznaczony przy początkowym ujęciu jako wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy lub został zakwalifikowany jako przeznaczony do obrotu, gdyż:

- został nabyty lub zaciągnięty głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w krótkim terminie,
- jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którym zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków, lub
- jest instrumentem pochodnym (z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi).

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do ustalenia terminami płatności lub wymagalności, które Grupa ma zamiar i jest w stanie utrzymać je w posiadaniu do upływu terminu wymagalności.

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi, które nie są instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały zakwalifikowane jako dostępne do sprzedaży lub nie będące pożyczkami lub pozostałymi należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wycena aktywów finansowych według wartości godziwej

Grupa wycenia aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumenty pochodne będące aktywami oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów.

Wartość godziwą aktywów finansowych ustala się:

- dla instrumentów notowanych na aktywnym rynku w oparciu o ostatnie notowania dostępne na koniec okresu sprawozdawczego,
- dla instrumentów dłużnych nienotowanych na aktywnym rynku w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- dla terminowych instrumentów pochodnych (forward) i kontraktów swap w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe (akcje i udziały), które nie posiadają kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona, Grupa wycenia według kosztu, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczane podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych, kwalifikowanego jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się w wyniku finansowym.

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży ujmuje się w innych całkowitych dochodach, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych, które ujmuje się w wyniku finansowym. W przypadku dłużnych instrumentów finansowych, odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej są ujmowane w wyniku finansowym.

Wycena aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu

Grupa wycenia pożyczki i pozostałe należności, w tym należności z tytułu dostaw i usług oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Wycena zobowiązań finansowych według wartości godziwej

Grupa wycenia zobowiązania finansowe zakwalifikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (obejmujące w szczególności instrumenty pochodne niestanowiące instrumentów zabezpieczających), na ostatni dzień okresu sprawozdawczego lub inny moment po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Niezależnie od cech i celu nabycia, Grupa, w momencie początkowego ujęcia, dokonuje klasyfikacji wybranych zobowiązań finansowych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji. Wartość godziwa zaciągniętego zobowiązania ustalana jest na podstawie bieżącej ceny sprzedaży dla instrumentów notowanych na aktywnym rynku.

W przypadku braku aktywnego rynku, wartość godziwą zobowiązań finansowych ustala się poprzez:

- wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych przeprowadzonych bezpośrednio pomiędzy dobrze poinformowanymi, zainteresowanymi stronami, lub
- odniesienie do bieżącej wartości godziwej innego instrumentu, który jest niemalże taki sam, lub
- analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Wycena pozostałych zobowiązań finansowych według zamortyzowanego kosztu

Grupa wycenia pozostałe zobowiązania finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Umowy gwarancji finansowych, tj. umowy zobowiązujące Grupę (wystawcę) do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego, niezakwalifikowane jako zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, wycenia się w wyższej wartości:

- ustalonej zgodnie z zasadami wyceny rezerw,
- wartości początkowej pomniejszonej w odpowiednich przypadkach o skumulowane odpisy amortyzacyjne.

Utrata wartości aktywów finansowych

MSSF 9

W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe są klasyfikowane do jednej z trzech kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do odpowiedniej kategorii w zależności od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych jest klasyfikowany do kategorii wycenianych po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu, jeżeli spełnione są następujące dwa warunki:

- aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu; oraz
- jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od tej kwoty.

Składnik aktywów finansowych jest klasyfikowany do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, gdy:

- celem Grupy jest zarówno utrzymanie tych aktywów dla uzyskania umownych przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż składnika aktywów,

- warunki umowne dotyczące składnika aktywów finansowych powodują w określonych terminach przepływy pieniężne, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Pozostałe składniki aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy bieżącego okresu.

Klasyfikację aktywów finansowych przedstawiono poniżej.

Klasy instrumentów finansowych	Klasyfikacja wg MSSF 9
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Wyceniane do wartości godziwej przez WF
Kaucje z tytułu umów o budowę	Wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Pożyczki udzielone	Wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Pochodne instrumenty finansowe nie objęte rachunkowością zabezpieczeń	Wyceniane do wartości godziwej przez WF

MSSF 9 nie wprowadził zmian w klasyfikacji zobowiązań finansowych.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń Grupa zdecydowała się na kontynuację dotychczasowych metod wyceny i klasyfikacji.

Wg MSSF 9, który wprowadza podejście do szacowania utraty wartości aktywów finansowych oparte na modelu utraty wartości. Model ten bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych. Do szacowania oczekiwanych strat kredytowych w stosunku do należności z tytułu dostaw i usług Grupa zastosowała dopuszczalną przez MSSF 9 metodę uproszczoną. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa wykorzystuje wskaźnik rezerw, który uwzględnia dane historyczne.

Z uwzględnieniem powyższej metodologii kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych wartość należności aktualizowana może być też indywidualnie w przypadku, gdy z indywidualnej oceny Zarządu ryzyko nieściągalności jest znaczące, w szczególności w odniesieniu do:

- należności od kontrahentów postawionych w stan likwidacji lub upadłości
- należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a wg oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności umownej jest obciążona znaczącym ryzykiem.

W wyniku indywidualnej analizy, gdy mimo znaczącego przeterminowania należności Grupa posiada wiarygodną deklarację płatności kontrahenta, utworzenie odpisu może być wstrzymane.

Płatności dywidend na rzecz akcjonariuszy Spółki ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Spółki w momencie, w którym podjęto stosowną uchwałę na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki.

Rezerwy – tworzy się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Rezerwy tworzone są wówczas gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Świadczenia pracownicze – Grupa opłaca składki obowiązkowego programu emerytalnego uzależnione od wysokości wypłaconych wynagrodzeń brutto, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Grupa nie posiada innych programów emerytalnych.

Zgodnie z obowiązującymi w Spółkach Grupy Regulaminami wynagradzania pracownikom przysługują wypłaty jednorazowych odpraw emerytalnych i rentowych w przypadku rozwiązania stosunku pracy w związku przejściem na emeryturę bądź rentę. Wymienione odprawy są

świadczeniami po okresie zatrudnienia wypłacanymi w momencie, kiedy pracownik już nie wykonuje pracy, dlatego związane z nimi wydatki rozkłada się na cały okres zatrudnienia pracownika dokonując bieżących odpisów w poczet rezerw na świadczenia. W niektórych Spółkach Grupy występują nagrody jubileuszowe wypłacane w odstępach pięcioletnich po osiągnięciu przez pracowników wymaganego stażu pracy. Wspomniane gratyfikacje stanowią inne świadczenia długoterminowe i związane z nimi wydatki są również rozkładane w czasie od momentu zatrudnienia do momentu osiągnięcia wymaganej liczby lat pracy. Bieżące kwoty rezerw oraz związanych z nimi odpisów wyznaczane są przez zewnętrzne biuro aktuarialne indywidualnie dla każdego pracownika zgodnie z metodologią „prognozowanych uprawnień jednostkowych”. Naliczone rezerwy stanowią bieżącą oczekiwaną wartość przyszłych długoterminowych zobowiązań Spółki z tytułu odpraw i nagród pomniejszoną o bieżące wartości oczekiwane przyszłych odpisów, jakie będą dokonywane do momentu nabycia przez pracowników uprawnień do świadczeń.

Założenia aktuarialne przyjmowane do wyliczeń wyznaczane są w oparciu o dane historyczne Spółek, dane rynkowe oraz prognozy. Obejmują wskaźniki demograficzne i finansowe, w tym wskaźniki rotacji, tablice śmiertelności, tablice całkowitego inwalidztwa, wskaźniki odraczania momentu skorzystania z uprawnień emerytalnych po ich nabyciu, wskaźniki wzrostów podstaw świadczeń, stopę procentową służącą do dyskontowania.

Grupa rozpoznaje następujące komponenty zmiany stanu rezerw na świadczenia w okresie sprawozdawczym:

- koszty bieżącego zatrudnienia (bieżący odpis) ujmowane w zyskach i stratach,
- wykorzystanie rezerw na wypłaty świadczeń,
- koszt odsetkowy odzwierciedlający zmianę wartości rezerw w związku z upływem czasu, ujmowany w zyskach i stratach,
- zyski/straty aktuarialne powstające w związku z materializowaniem się w okresie sprawozdawczym zjawisk odzwierciedlanych założeniami aktuarialnymi przyjmowanymi na początku okresu oraz w wyniku aktualizacji założeń dokonywanej na koniec okresu, ujmowane w innych całkowitych dochodach, jeśli dotyczą świadczeń po okresie zatrudnienia (odprawy) oraz w zyskach i stratach, jeśli dotyczą innych świadczeń długoterminowych (nagrody jubileuszowe),
- koszty przeszłego zatrudnienia pojawiające się sporadycznie jako dodatnia lub ujemna kompensata odpisów dokonanych w okresach ubiegłych i okresie bieżącym, wynikająca ze zmiany warunków świadczeń (jak np. zmiana wieku emerytalnego) lub wprowadzenia/ograniczenia programu świadczeń, ujmowana w zyskach i stratach okresu,

Kapitał własny

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki. Kapitał własny obejmuje:

- Kapitały zakładowy – kapitał akcyjny wykazano w wartości nominalnej wyemitowanych i zarejestrowanych akcji.
- Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje:
 - różnicę z przeszacowania pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony m.in. budynków i budowli oraz gruntów wycenianych w wartości godziwej,
 - kapitał powstały z różnic kursowych - z przeliczenia Przedstawicielstwa działającego za granicą,
 - zyski i straty aktuarialne wynikające ze zmiany założeń aktuarialnych (w tym z tytułu zmiany stopy dyskonta).
- Zyski zatrzymane, które obejmują:
 - Kapitał zapasowy, który jest tworzony z nadwyżek sprzedaży akcji ponad ich wartość nominalną, z odpisów rocznych zysków netto oraz odpisów z wyniku przeszacowania majątku trwałego w latach ubiegłych.
 - Kapitał rezerwowy powstały z zysku przeznaczonego na kapitał.
 - Niepodzielony zysk/stratę z lat ubiegłych oraz zysk/(stratę) roku bieżącego,
 - Wypłacone zaliczki na dywidendy.

Przychody ze sprzedaży - obejmują przychody z tytułu wykonywanych umów o usługi budowlane (generalne wykonawstwo) i montaż instalacji elektrycznych, usługi projektowe i inżynierskie, wynajem powierzchni biurowej oraz dostawy. Od 1 stycznia 2018 roku Grupa stosuje zasady MSSF 15 z uwzględnieniem założeń przyjętych w tym model. Model ten zakłada, że przychody ujmowane są wówczas, gdy (lub w stopniu, w jakim) jednostka przekazuje klientowi kontrolę nad towarami lub usługami, oraz w kwocie, do jakiej jednostka oczekuje być uprawniona. Zależnie od spełnienia określonych kryteriów, przychody są:

- rozkładane w czasie, w sposób obrazujący wykonanie umowy przez jednostkę, lub jakiej jednostka oczekuje być uprawniona.

- ujmowane jednorazowo, w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami jest przeniesiona na klienta.

Przychody z tytułu wykonywanych umów o usługi budowlane (generalne wykonawstwo) oraz usługi projektowe i inżynierskie ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania usługi. Stopień zaawansowania usługi mierzy się udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi.

Poprawność wyliczeń stopnia zaawansowania usługi, a także przewidywanych całkowitych kosztów i przychodów z wykonania usługi weryfikowana jest na koniec każdego kwartału.

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów ujmują się w rachunku zysków i strat w momencie, gdy kontrola nad towarami jest przeniesiona na klienta.

Podatek dochodowy – obciążenia podatkowe zawierają bieżące opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób prawnych i zmianę stanu rezerw lub aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Bieżące zobowiązania podatkowe ustalane są na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów podatkowych i ustalonego dochodu do opodatkowania. Bieżące zobowiązania podatkowe za okres bieżący i poprzednie okresy ujmują się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowana jest metodą zobowiązań, z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazana w sprawozdaniu finansowym. Odroczonego podatku dochodowego ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych faktycznie obowiązujących na dzień bilansowy. Różnice przejściowe dotyczą odmiennej wyceny aktywów i zobowiązań dla celów podatkowych i bilansowych.

Aktywa z tytułu podatku dochodowego ujmują się jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego rozpoznaje się również od strat podatkowych możliwych do odliczenia w następnych latach.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje w walutach obcych początkowo ujmowane są według kursu waluty NBP, obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Pozycje bilansowe aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się według kursu średniego NBP, obowiązującego na dzień bilansowy. Zyski i straty, powstałe z rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, ujmują się w rachunku zysków i strat.

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdania

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w polskich złotych („zł” lub ”PLN”), które są walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej i walutą prezentacji.

Wynik finansowy oraz sytuację finansową Przedstawicielstwa, przelicza się z zastosowaniem następujących procedur:

- aktywa i pasywa przelicza się po kursie zamknięcia na dzień sporządzenia sprawozdania z sytuacji finansowej,
- przychody i koszty przelicza się po kursie średnim z dnia transakcji, oraz

- powstałe różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków lub strat.

6. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

Nota 1 - rzeczowe aktywa trwałe

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	17 807	22 829
- grunty	2 020	4 749
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	12 883	15 423
- urządzenia techniczne i maszyny	724	591
- środki transportu	1 334	1 267
- inne rzeczowe aktywa trwałe	846	799
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	25	18
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	17 832	22 847

Rzeczowe aktywa trwałe - struktura własnościowa	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
a) własne	6 450	8 225
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym :	11 382	14 622
- leasing	953	775
- najem i dzierżawa	9 762	10 477
- wartość prawa użytkowania wieczystego	667	3 370
Rzeczowe aktywa trwałe bilansowe razem	17 832	22 847

Grupa na podstawie umowy z dnia 23 lipca 2004 r. dzierżawi nieruchomość składającą się z 3 budynków o łącznej powierzchni 6 227,5 m², na działce o powierzchni 3 311 m² położonej w Warszawie przy ul. Emilii Plater 18 i Hożej 76/78. Czas trwania umowy, od dnia jej zawarcia, wynosi 30 lat.

Wartość gruntów, budynków i budowli wykazana jest w wartości przeszacowanej, stanowiącej jej wartość godziwą na dzień przeszacowania, ustalonej przez rzeczoznawców, pomniejszonej o kwotę późniejszej zakumulowanej amortyzacji i późniejszych zakumulowanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2019 roku została ustalona na podstawie wyceny sporządzonej przez niezależnych rzeczoznawców, nie powiązanych z Grupą. Rzeczoznawcy posiadają kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzania wycen gruntów, budynków i budowli, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy.

Metody wyceny i kluczowe dane nieobserwowalne przedstawiono w poniższej tabeli.

Metoda wyceny	Kluczowe, nieobserwowalne dane wejściowe	Związek między kluczowymi, nieobserwowalnymi danymi wejściowymi a wartością godziwą
<i>Podejście porównawcze metodą skorygowanej ceny średniej:</i> Model opiera się na ustaleniu średniej ceny transakcyjnej za 1 m ² powierzchni na podstawie reprezentatywnej próbki zawartych transakcji. Średnia cena została skorygowana o wagi cech rynkowych: atrakcyjność lokalizacji i sąsiedztwo, powierzchnia i kształt działki, przeznaczenie, stan prawny gruntu, dojazd do działki.	<ul style="list-style-type: none"> • Średnia cena transakcyjna za 1 m². • Atrakcyjność lokalizacji i sąsiedztwo. • Powierzchnia i kształt działki. • Przeznaczenie. • Stan prawny. • Dojazd do działki. 	Oszacowana wartość godziwa nieruchomości uległaby zwiększeniu (uległaby zmniejszeniu) gdyby: <ul style="list-style-type: none"> • średnia cena transakcyjna za m² była wyższa (niższa)

<p><i>Zdyskontowane przepływy pieniężne:</i> Model wyceny opiera się na bieżącej wartości przyszłych przepływów pieniężnych netto, które zostaną wygenerowane z nieruchomości przy uwzględnieniu: poziomu wynajęcia powierzchni. Oczekiwane przepływy pieniężne netto są dyskontowane stopami dyskontowymi uwzględniającymi ryzyko. Inne czynniki uwzględnione w przyjętym średnim czynszu za metr kwadratowy to: atrakcyjność lokalizacji, stan techniczny budynku, standard i funkcjonalność budynku, możliwości dojazdu, parkowania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom wynajęcia powierzchni: odzwierciedlający stan aktualnie wynajętej powierzchni. • Skorygowane o ryzyko stopy dyskontowej: 6,646%-6,896%, 6,98%. 	<p>Oszacowana wartość godziwa nieruchomości uległaby zwiększeniu (uległaby zmniejszeniu) gdyby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poziom wynajęcia powierzchni był wyższy (niższy); • skorygowane o ryzyko stopy dyskontowej były niższe (wyższe).
---	--	---

Nie doszło do zmiany w technice wyceny w ciągu roku.

Szczegóły dotyczące gruntów, budynków i budowli oraz informacje na temat hierarchii wartości godziwych na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Grupa	Wartość godziwa na 31.12.2019 r. (w tys. zł)	Wartość godziwa na 31.12.2018r.(w tys. zł)
	Poziom 3	Poziom 3
Grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania	2 020	4 749
Budynki i budowle	12 883	15 423
Razem	14 903	20 172

Rzeczowe aktywa trwale objęte hipoteką zabezpieczające spłatę kredytów opisano w nocie 18.

Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych – 2019 rok

	- grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	- urzędnia techniczne i maszyny	- środki transportu	- inne środki trwałe	- środki trwałe w budowie	Środki trwałe, razem
Wartość brutto							
Stan na 1 stycznia 2019 roku	5 892	23 635	4 396	2 618	4 121	18	40 680
Zwiększenia (z tytułu)	-	-	495	636	291	25	1 447
- zakup aktywów trwałych	-	-	495	636	291	25	1 44
Zmniejszenia (z tytułu)	-3 495	-1 837	-432	-278	-629	-18	-6 689
- sprzedaż aktywów trwałych	-	-	-122	-172	-	-	-294
- likwidacja aktywów trwałych	-	-	-293	-107	-629	-	-1 029
- reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-3 495	-1 836	-33	-	-	-	-5 364
- przemieszczenia	-	-1	16	1	-	-18	-2
Stan na 31 grudnia 2019 roku	2 397	21 798	4 459	2 976	3 783	25	35 438
Umorzenie i utrata wartości							
Stan na 1 stycznia 2019 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	1 143	8 212	3 805	1 351	3 322	-	17 833
Amortyzacja za okres (z tytułu)	-766	703	-70	291	-385	-	-227
- zwiększenia (naliczone umorzenie)	26	822	316	532	249	-	1 945
- zmniejszenia z tytułu sprzedaży środków trwałych	-	-	-106	-151	-	-	-257
- zmniejszenia z tytułu likwidacji środków trwałych	-	-	-267	-91	-629	-	-987

- reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-792	-119	-12	1	-3	-	-925
- przemieszczenia	-	-	-1	-	-2	-	-3
Stan na 31 grudnia 2019 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	377	8 915	3 735	1 642	2 937	-	17 606
Utrata wartości aktywów trwałych	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto środków trwałych na 31 grudnia 2019 roku	2 020	12 883	724	1 334	846	25	17 832

Dane porównawcze

Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych – 2018 rok

	- grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu	- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	- urządzenia techniczne i maszyny	- środki transportu	- inne środki trwałe	- środki trwałe w budowie	Środki trwałe, razem
Wartość brutto							
Stan na 1 stycznia 2018 roku	5 253	22 527	4 546	2 409	4 319	483	39 537
Zwiększenia (z tytułu)	639	238	353	604	112	-	2 355
- zakup aktywów trwałych	-	238	353	604	112	-	1 307
- aktualizacja aktywów trwałych	639	409	-	-	-	-	1 048
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-461	-503	-395	-310	-465	-1 212
- sprzedaż aktywów trwałych	-	-	-193	-355	-16	-	-564
- likwidacja aktywów trwałych	-	-	-310	-40	-292	-	-642
- aktualizacja aktywów trwałych	-	-4	-	-	-	-	-4
- przemieszczenia	-	465	-	-	-2	-465	-2
Stan na 31 grudnia 2018 roku	5 892	23 635	4 396	2 618	4 121	18	40 680
Umorzenie i utrata wartości							
Stan na 1 stycznia 2018 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	1 045	7 375	4 002	1 284	3 191	2	16 899
Amortyzacja za okres (z tytułu)	98	837	-197	67	131	-2	934
- zwiększenia (naliczone umorzenie)	98	837	306	404	287	-	1 932
- zmniejszenia z tytułu sprzedaży środków trwałych	-	-	-194	-298	-16	-	-508
- zmniejszenia z tytułu likwidacji środków trwałych	-	-	-309	-39	-140	-2	-490
Stan na 31 grudnia 2018 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	1 143	8 212	3 805	1 351	3 322	-	17 833
Utrata wartości aktywów trwałych	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto środków trwałych na 31 grudnia 2018 roku	4 749	15 423	591	1 267	799	18	22 847

Nota 2 - wartości niematerialne

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości w tym oprogramowanie komputerowe	130	182
Wartości niematerialne razem	130	182
<hr/>		
Wartości niematerialne - struktura własnościowa		
własne	130	182
Wartości niematerialne razem	130	182

Zmiany stanu wartości niematerialnych – 2019 rok

	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne, w tym oprogramowanie komputerowe	Wartości niematerialne, razem
Wartość brutto		
Stan na 1 stycznia 2019 roku	3 370	3 497
Zwiększenia (z tytułu)	35	94
- zakup środków trwałych	35	94
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-221
- likwidacja	-	-221
Stan na 31 grudnia 2019 roku	3 405	3 370
<hr/>		
Umorzenie i utrata wartości		
Stan na 1 stycznia 2019 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	3 188	3 255
Amortyzacja za okres (z tytułu)	87	-67
- zwiększenia (naliczone umorzenie)	87	154
- zmniejszenia z tytułu likwidacji	-	-221
Stan na 31 grudnia 2019 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	3 275	3 188
<hr/>		
Wartość netto wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2019 roku	130	182

Dane porównawcze

	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne, w tym oprogramowanie komputerowe	Wartości niematerialne, razem
Wartość brutto		
Stan na 1 stycznia 2018 roku	3 497	3 497
Zwiększenia (z tytułu)	94	94
- zakup środków trwałych	94	94
Zmniejszenia (z tytułu)	-221	-221
- likwidacja	-221	-221
Stan na 31 grudnia 2018 roku	3 370	3 370
<hr/>		
Umorzenie i utrata wartości		
Stan na 1 stycznia 2018 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	3 255	3 255
Amortyzacja za okres (z tytułu)	-67	-67
- zwiększenia (naliczone umorzenie)	154	154
- zmniejszenia z tytułu likwidacji	-221	-221
Stan na 31 grudnia 2018 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	3 188	3 188
<hr/>		
Wartość netto wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2018 roku	182	182

Nota 3 –nieruchomości inwestycyjne

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
nieruchomość w budowie	-	-
budynki i budowle	7 193	7 193
wartość gruntu	4 797	4 797
Nieruchomości inwestycyjne, razem	11 990	11 990

Nieruchomości inwestycyjne wg tytułów	Zmiana stanu nieruchomości inwestycyjnych za okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.	Zmiana stanu nieruchomości inwestycyjnych za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.
Nieruchomości inwestycyjne - grunt		
Stan na bilansie otwarcia	4 797	4 267
- zmniejszenia, w tym sprzedaż	-	-166
- zmniejszenia z tytułu reklasyfikacji – aktywa przeznaczone do sprzedaży	-3 033	-
- zwiększenia z tytułu wyceny do wartości godziwej	-	696
Stan na bilansie zamknięcia	1 764	4 797
Nieruchomości inwestycyjne w budowie		
Stan na bilansie otwarcia	-	1 128
- zmiana stanu z tytułu:		
- z tytułu reklasyfikacji z rzeczowych aktywów trwałych	-	-752
- z tytułu wyceny do wartości godziwej	-	-376
Razem zmiana	-	-1 128
Stan na bilansie zamknięcia	-	-
Nieruchomości - budynki i budowle		
Stan na bilansie otwarcia	7 193	5 917
- zmiana stanu z tytułu:		
a) zmniejszenia z tytułu sprzedaży	-	-80
b) zwiększenia z tytułu wyceny do wartości godziwej	-	601
c) zmniejszenia z tytułu reklasyfikacji – aktywa przeznaczone do sprzedaży	-647	755
Razem zmiana	-	1 276
Stan na bilansie zamknięcia	6 546	7 193
Odpis aktualizujący wartość nieruchomości	-	-
Nieruchomości inwestycyjne, razem	8 310	11 990

Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2019 roku została ustalona na podstawie wyceny sporządzonej przez niezależnych rzeczoznawców, nie powiązanych z Grupą. Rzeczoznawcy posiadają kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzania wycen gruntów, budynków i budowli, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy.

Dnia 4 grudnia 2019 r. spółka zależna Elpro Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie podpisała przedwstępną umowę sprzedaży nieruchomości przy ul. Kazimierza Wielkiego w Krakowie za kwotę 4.600 tys. zł. Ustalono termin zawarcia przyrzeczonej umowy sprzedaży do 31 marca 2020 roku. Na dzień 31.12.2019 roku nieruchomość reklasyfikowano do **Aktywów przeznaczonych do sprzedaży**.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość ta została potwierdzona przez niezależnych rzeczoznawców. Metody wyceny i kluczowe dane nieobserwowalne przedstawiono w poniższej tabeli:

Metoda wyceny	Kluczowe, nieobserwowalne dane wejściowe dla porównywanych nieruchomości	Związek między kluczowymi, nieobserwowalnymi danymi wejściowymi a wartością godziwą
<i>Podejście porównawcze metodą skorygowanej ceny średniej:</i> Model opiera się na ustaleniu średniej ceny transakcyjnej za 1 m ² powierzchni na podstawie reprezentatywnej próbki zawartych transakcji. Średnia cena została skorygowana o wagi cech rynkowych: atrakcyjność lokalizacji i sąsiedztwo, powierzchnia i kształt działki, przeznaczenie, stan prawny gruntu, dojazd do działki.	<ul style="list-style-type: none"> Średnia cena transakcyjna za 1 m² dla porównywalnych nieruchomości Atrakcyjność lokalizacji i sąsiedztwo. Powierzchnia i kształt działki. Przeznaczenie. Stan prawny. Dojazd do działki. 	Oszacowana wartość godziwa nieruchomości uległaby zwiększeniu (uległaby zmniejszeniu) gdyby: <ul style="list-style-type: none"> średnia cena transakcyjna za m² dla porównywanych nieruchomości była wyższa (niższa)
<i>Zdyskontowane przepływy pieniężne:</i> Model wyceny opiera się na bieżącej wartości przyszłych przepływów pieniężnych netto, które zostaną wygenerowane z nieruchomości przy uwzględnieniu: poziomu wynajęcia powierzchni, okresów bezczynszowych, Oczekiwane przepływy pieniężne netto są dyskontowane stopami dyskontowymi uwzględniającymi ryzyko. Inne czynniki uwzględnione w przyjętym średnim czynszu za metr kwadratowy to: atrakcyjność lokalizacji, stan techniczny budynku, standard i funkcjonalność budynku, możliwości dojazdu, parkowania.	<ul style="list-style-type: none"> Poziom wynajęcia powierzchni: odzwierciedlający stan aktualnie wynajętej powierzchni Skorygowane o ryzyko stopy dyskontowe: 6,646%-6,896%, 7% -7,5%. 	Oszacowana wartość godziwa nieruchomości uległaby zwiększeniu (uległaby zmniejszeniu) gdyby: <ul style="list-style-type: none"> poziom wynajęcia powierzchni był wyższy (niższy); skorygowane o ryzyko stopy dyskontowe były niższe (wyższe);

Nie doszło do zmiany w technice wyceny w ciągu roku.

Szczegóły dotyczące nieruchomości inwestycyjnych oraz informacje na temat hierarchii wartości godziwych na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Grupa	Wartość godziwa (w tys. zł)	
	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
	Poziom 3	Poziom 3
Grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania	1 764	4 797
Budynki i budowle	6 546	7 193
Razem	8 310	11 990

Nie wystąpiły przemieszczenia pomiędzy poziomami 1, 2 i 3 w ciągu roku.

Nota 4 – aktywa z tytułu praw do użytkowania

wyszczególnienie	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Razem
Wartość księgową brutto	22 901	337	272	23 510
Odpisy aktualizujące	-	-	-	-
Razem	22 901	337	272	23 510
Zwiększenia (+) /zmniejszenia (-)				
Amortyzacja	-3 066	-94	-466	-3 626
Zmiana wartości umowy, nowe umowy	4 662	0	2 363	7 025
Odpisy aktualizujące	-	-	-	-
Razem na 31.12.2019 r.				-
Wartość księgową brutto	27 563	337	2 635	30 535
Skumulowana amortyzacja	-3 066	-94	-466	-3 626
Odpisy aktualizujące	-	-	-	-
Wartość księgową netto na 31.12.2019 r.	24 497	243	2 169	26 909

Nota 5 - akcje i udziały

Akcje i udziały	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
W pozostałych jednostkach	830	830
Akcje i udziały, wartość netto	830	830
Odpisy aktualizujące wartość akcji i udziałów	6	6
Akcje i udziały, wartość brutto	836	836

Zmiana stanu akcji i udziałów	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
a) stan na początek okresu	830	830
b) stan na koniec okresu	830	830

Akcje i udziały w pozostałych jednostkach na 31.12.2019 roku

Wyszczególnienie	Ilość akcji	Udział w kapitale (%)	Wartość bilansowa posiadanych akcji (w tys. zł)
Kostrzyńsko Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna	8 250	3,04	825
CeMat'70 S.A.	39	0,04	5

Nota 6 - akcje i udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności

Akcje i udziały w jednostkach współkontrolowanych i stowarzyszonych	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
-Akcje i udziały - wartość netto	31 499	28 111
- odpisy aktualizujące wartość akcji lub udziałów	1 011	1 011
Akcje i udziały, wartość brutto	32 510	29 122

Zmiana stanu akcji i udziałów w jednostkach wspólnie kontrolowanych i stowarzyszonych	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
a) stan na początek okresu	28 111	26 488
- akcje i udziały w cenie nabycia	28 011	26 139
- zastosowanie MSS15 na 1.01.2018	-	349
b) zwiększenia (z tytułu)	3 388	1 623
- udział w wyniku roku bieżącego	3 388	1 623
c) stan na koniec okresu netto	31 399	28 111
d) odpis aktualizujący	1 011	1 011
e) stan na koniec okresu brutto	32 410	26 488

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość akcji i udziałów w jednostkach wspólnie kontrolowanych i stowarzyszonych	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Stan na początek okresu	1 011	1 011
- zmniejszenia - wykorzystanie rezerwy	-	-
Stan na koniec okresu	1 011	1 011

Irydion Sp. z o. o. jest jedynym wspólnym ustaleniem umownym (jednostką wspólnie kontrolowaną), w którym Grupa partycypuje. Jest to spółka, której celem jest budowa budynku biurowego pod nazwą „Astrum Biznes Park” w Warszawie. Spółka nie jest notowana. Grupa zaklasyfikowała swoje udziały w Irydionie jako wspólne przedsięwzięcie. Grupa wspólnie kontroluje sprawuje razem z udziałowcem LFI 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych z siedzibą we Wrocławiu, po 50% każdy z udziałowców. Każdy ze wspólników ma po dwóch przedstawicieli w Radzie Nadzorczej.

Dnia 17 września 2019 r. spółka zależna Prochem Inwestycje Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie zawarła umowę sprzedaży udziałów w spółce Atutor Integracja Cyfrowa Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Na podstawie umowy sprzedaż 310 udziałów będących w posiadaniu spółki Prochem Inwestycje Sp. z o.o. sprzedaż nastąpi w dwóch pakietach: termin zbycia pierwszego pakietu obejmującego 132 udziały ustalono do 31 października 2019 r., a drugiego pakietu obejmującego 178 udziałów ustalono do 30 kwietnia 2020 roku. Prawo własności udziałów przechodzi na nabywcę z dniem zapłaty.

Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych objętych konsolidacją pełną - dane na 31 grudnia 2019 roku

Lp.	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	K
	nazwa (firma) jednostki ze wskazaniem formy prawnej	siedziba	przedmiot działalności przedsiębiorstwa	charakter powiązania (jednostka zależna, współzależna, stowarzyszona, z wyszczególnieniem powiązań bezpośrednich i pośrednich)	zastosowana metoda konsolidacji/wycena metodą praw własności, bądź wskazanie, że jednostka nie podlega konsolidacji/ wycenie metodą praw własności	data objęcia kontroli / współkontrol i / uzyskania znaczącego wpływu	wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	korekty aktualizacyjne wartości (razem)	wartość bilansowa akcji/udziałów	procent posiadanego kapitału zakładowego (bezpośrednio i pośrednio)	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu (bezpośrednio i pośrednio)
1	PROCHEM INWESTYCJE Sp. z o. o.	Warszawa	doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania	zależna	pełna	22.06.1992	2 999	-	2 999	100,0%	100,0%
2	PREDOM Sp. z o.o.	Wrocław	projektowanie budowlane, urbanistyczne, technologiczne	zależna powiązana pośrednio (spółka Prochem Inwestycje sp. z o.o. posiada 75% kapitału)	pełna	19.07.2002	764	-	764	81,7%	72,3%
3	PRO-INHUT Sp. z o.o.	Dąbrowa Górnicza	projektowanie budowlane, urbanistyczne, technologiczne	zależna powiązana pośrednio (spółka Prochem Inwestycje sp. z o.o. posiada 93,2% udziałów)	pełna	04.10.2001	63	-	63	93,2%	93,2%
4	PROCHEM ZACHÓD Sp. z o.o.	Warszawa	działalność marketingowa, świadczenie usług budowlanych i projektowych, handel i spedycja	zależna	pełna	18.03.1998	1 061	-	1 061	80,0%	80,0%
5	ELEKTROMONTAŻ KRAKÓW S.A.*)	Kraków	roboty związane z zakładaniem instalacji elektrycznych i osprzętu elektrycznego	zależna powiązana pośrednio (spółka Prochem Inwestycje Sp. z o.o. posiada 65,5% udziałów)	pełna	10.12.2001	15 099	-	15 099	85,4%	85,4%
6	ELMONT INWESTYCJE sp. z o.o.	Kraków	Działalność deweloperska	zależna pośrednio (Elektromontaż Kraków S.A. posiada 50% udziałów)	pełna	05.04.2007	9 050	-	9 050	92,7%	92,7%
7	ELPRO sp. z o.o.	Kraków	zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości oraz wynajem nieruchomości na własny rachunek, zarządzanie nieruchomościami niemieszkalnymi	zależna powiązana pośrednio (Prochem Inwestycje Sp. z o.o. posiada 50%, Elektromontaż Kraków S.A. posiada 50% akcji)	pełna	17.04.2002	3 234	-	3 234	92,7%	92,7%

8	IRYD sp. z o.o.	Warszawa	zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek	zależna powiązana pośrednio (Prochem Inwestycje Sp. z o.o. posiada 100% udziałów)	pełna	13.07.2000	150	150	-	100,0%	100,0%
9	ATUTOR INTEGRACJA CYFROWA Sp. z o.o.	Warszawa	wytwarzanie i sprzedaż oprogramowania komputerowego, integracja systemów komputerowych, usługi teleinformatyczne	zależna powiązana pośrednio (spółka Prochem Inwestycje posiada 87,3%)	pełna	28.09.2000	176	-	176	50,14%	50,14%
10	PROCHEM RPI S.A.	Warszawa	działalność developerska	zależna (spółka Prochem Inwestycje Sp. z o.o. posiada 3,33% udziałów)	pełna	08.04.1998	513	359	154	100,0%	100,0%
11	Elmont Pomiary Sp. z o.o.	Kraków	działalność developerska	Zależna powiązana pośrednio (Elektromontaż Kraków S.A. posiada 100% udziałów)	pełna	20.04.2004	190	-	190	77,6,0%	77,6%
12	PREDOM PROJEKTOWANIE sp. z o.o.**)	Wrocław	usługi projektowe	zależna powiązana pośrednio (spółka PKI Predom Sp. z o.o.)	nie podlega konsolidacji	01.05.2002	53	53	-	81,0%	69,3%

* udział w kapitale i prawie głosów podano w wielkościach po zakończeniu procedury umorzenia akcji skupionych przez Elektromontaż Kraków S.A. w celu umorzenia

** spółka nie rozpoczęła działalności

Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych – cd.

Lp.	a nazwa jednostki	b kapitał własny jednostki, w tym:							c zobowiązania i rezerwy na zobowiązania jednostki, w tym:			d należności handlowe oraz pozostałe należności jednostki, w tym:			e aktywa jednostki, razem	F Przychody ze sprzedaży, ogółem
		kapitał zakładowy	Akcje własne (wielkość ujemna)	Kapitał z aktualizacji	zyski zatrzymane, w tym:			długo- terminowe	krótko- terminowe	długo- terminowe	krótko- terminowe					
					zysk (strata) z lat ubiegłych	zysk (strata) netto										
1	PROCHEM INWESTYCJE Sp. z o. o.	7 369	3 000	-	-	4 369	-	19	33 533	32 056	1 477	144	-	144	40 902	4 077
2	P.K.I.PREDOM Sp. z o.o.	9 590	600	-	6 181	2 809	-	61	3 445	2 010	1 435	1 913	-	1 913	13 035	6 916
3	PRO-INHUT Sp. z o. o.	534	53	-	-	481	-229	-406	3 625	2	3 623	1 481	-	1 481	4 159	72
4	PROCHEM ZACHÓD Sp. z o.o.	1 942	1 600	-	-	338	-	24	4	-	4	-	-	-	1 942	-
5	ELEKTROMONTAŻ KRAKÓW S.A. *)	24 059	1 208	-	2 657	20 194	-	995	12 552	1 426	11 126	16 323	-	16 323	36 744	47 897
6	ELMONT INWESTYCJE sp. z o.o.	8 037	8 000	-	-	37	141	114	75	-	75	-	-	-	8 112	-
7	ELPRO sp. z o.o.	4 338	3 290	-	188	860	30	129	320	200	120	28	-	28	4 658	221
8	IRYD Sp. z o.o.	-204	150	-	-	-354	-350	-4	209	-	209	-	-	-	5	-
9	ATUTOR Sp. z o.o.	408	355	-	-	53	-	49	941	-	941	1 021	-	1 021	1 329	1 528
10	PROCHEM RPI Sp. z o.o.	125	600	-	-	-475	-470	-5	-	-	-	0	-	0	126	-
11	Elmont Pomiary Sp. z o.o.	spółka objęta konsolidacją przez Elektromontaż Kraków S.A. - dane finansowe spółki zawiera sprawozdanie spółki Elektromontaż Kraków S.A.														
12	PREDOM PROJEKTOWANIE Sp. z o.o.	nie podlega konsolidacji														

* udział w kapitale i prawie głosów podano w wielkościach po zakończeniu procedury umorzenia akcji skupionych przez Elektromontaż Kraków S.A. w celu umorzenia

Akcje i udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności dane na 31 grudnia 2019 roku

Lp.	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
	nazwa (firma) jednostki ze wskazaniem formy prawnej	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	charakter powiązania (jednostka zależna, współzależna, stowarzyszona, z wyszczególnieniem powiązań bezpośrednich i pośrednich)	zastosowana metoda konsolidacji	data objęcia kontroli / współkontroli / uzyskania znaczącego wpływu	wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	korekty aktualizujące wartość (razem)	wartość bilansowa udziałów / akcji	procent posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
1	ITEL Sp. z o.o.	Gdynia	wykonywanie pozostałych instalacji elektrycznych	stowarzyszona	praw własności	13.09.2005	708	708	-	42,0%	42,0%
2	IRYDION Sp. z o.o.	Warszawa	wynajem nieruchomości na własny rachunek	współkontrolowana	praw własności (zmiana statusu spółki z zależnej na współkontrolowana z dniem 3.04.2013 r.)	24.03.2000	4 503	-	4 503	50,0%	50,0%

Akcje i udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności – cd.

Lp.	a	b		c			d			e	f
		kapitał własny jednostki, w tym:		zobowiązania i rezerwy na zobowiązania jednostki, w tym:			należności jednostki, w tym:			Aktywa jednostki,	Przychody ze sprzedaży
	nazwa jednostki		zysk (strata) netto		zobowiązania długoterminowe	zobowiązania krótkoterminowe		należności długo-terminowe	należności krótko-terminowe	Razem	
1	ITEL Sp. z o.o.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
2	IRYDION Sp. z o.o.	62 999	6 777	120 841	117 006	3 835	1 204		1 204	183 840	15 839

Nota 7 - rozliczenie odroczonego podatku dochodowego

- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
1. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, odniesiony na wynik finansowy	7 235	6 073
a) odniesione na wynik finansowy	7 191	6 029
- rezerwy utworzone na koszty	140	426
- odpis aktualizujący wartość należności	589	606
- niewypłacone wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia i o dzieło	31	24
- przychody przyszłych okresów	696	707
- odsetki od pożyczki	320	281
- rezerwa na świadczenia emerytalne	366	343
- rezerwa na świadczenia urlopowe	280	262
- nieopłacone świadczenia pracownicze	9	-
- strata podatkowa	1 606	2 540
- odpis aktualizujący wartość zapasów	106	106
- koszty zdyskontowanych przepływów	38	28
- podatek odroczonego od odpisu aktualizującego aktywa finansowe	5	5
- nadwyżka kosztów poniesionych nad marżą	3 002	226
- pozostałe, w tym różnice kursowe	3	474
b) odniesione na kapitał własny	44	44
- rezerwa na świadczenia emerytalne	44	44
2. Zwiększenia	5 396	4 244
a) odniesione na wynik finansowy	5 348	4 244
- rezerwy utworzone na koszty	250	165
- odpis aktualizujący wartość należności	60	-
- niewypłacone wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia i o dzieło	38	31
- przychody przyszłych okresów	692	696
- odsetki od pożyczki	57	59
- rezerwa na świadczenia emerytalne	10	46
- rezerwa na świadczenia urlopowe	47	59
- nieopłacone świadczenia pracownicze	1	15
- strata podatkowa	241	3 134
- koszty zdyskontowanych przepływów	83	39
- nadwyżka kosztów poniesionych nad marżą	3 745	-
- pozostałe, w tym różnice kursowe	124	-
b) odniesione na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	48	-
- rezerwa na świadczenia emerytalne	48	-
3. Zmniejszenia	4 654	3 141
a) odniesione na wynik finansowy	4 654	3 141
- rezerwy utworzone na koszty	169	451
- odpis aktualizujący wartość należności	342	17
- wypłacone wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia i o dzieło	31	24
- przychody przyszłych okresów	696	707
- odsetki od pożyczki	-	20
- rezerwa na świadczenia emerytalne	16	23
- rezerwa na świadczenia urlopowe	44	41

Grupa Kapitałowa Prochem S.A.

41

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez UE na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

- nieopłacone świadczenia pracownicze	5	7
- strata podatkowa	302	1 125
- koszty zdyskontowanych przepływów	34	29
- nadwyżka kosztów poniesionych nad marżą	3 002	226
- pozostałe, w tym różnice kursowe	13	471
b) odniesione na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
- rezerwa na świadczenia emerytalne	-	-
4. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem, w tym:	7 977	7 176
a) odniesione na wynik finansowy	7 885	7 132
- rezerwy utworzone na koszty	221	140
- odpis aktualizujący wartość należności	307	589
- niewypłacone wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia i o dzieło	38	31
- przychody przyszłych okresów	692	696
- odsetki od pożyczki	377	320
- rezerwa na świadczenia emerytalne	360	366
- rezerwa na świadczenia urlopowe	283	280
- nieopłacone świadczenia pracownicze	5	9
- strata podatkowa	1 545	4 549
- odpis aktualizujący wartość zapasów	106	106
- koszty zdyskontowanych przepływów	87	38
- podatek odroczonego od odpisu aktualizującego aktywa finansowe	5	5
- nadwyżka kosztów poniesionych nad marżą	3 745	-
- pozostałe, w tym różnice kursowe	114	3
b) odniesione na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	92	44
- rezerwa na świadczenia emerytalne	92	44

- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
1. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	7 236	5 577
a) odniesionej na wynik finansowy	5 630	4 086
- odsetki naliczone od pożyczki	726	607
- aktualizacja długoterminowych aktywów finansowych	136	136
- zarachowane przychody z wykonania nie zakończonej usługi	2 864	1 551
- aktualizacja wartości inwestycji niefinansowych	1 009	841
- nadwyżka amortyzacji bilansowej nad podatkową	850	757
- pozostałe	45	194
b) odniesionej na kapitał własny	1 606	1 491
- przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	1 606	1 491
2. Zwiększenia	5 190	4 001
a) odniesione na wynik finansowy okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych (z tytułu)	5 190	3 884
- odsetki naliczone od pożyczki	97	153
- zarachowane przychody z wykonania nie zakończonej usługi	4 782	3 230
- aktualizacja wartości inwestycji niefinansowych	37	405
- nadwyżka amortyzacji bilansowej nad podatkową	93	93

- przychody z tytułu zdyskontowanych zobowiązań	173	-
- pozostałe	8	3
b) odniesionej na kapitał własny	-	117
- przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	-	117
3. Zmniejszenia	3 199	2 342
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	3 191	2 340
- zapłacone odsetki od pożyczki	219	34
- zarachowane przychody z wykonania nie zakończonej usługi	2 820	1 917
- wykorzystanie aktualizacji wartości inwestycji niefinansowych	148	237
- pozostałe	4	152
b) odniesionej na kapitał własny	8	2
- przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	8	2
4. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem	9 227	7 236
a) odniesionej na wynik finansowy	7 629	5 630
- odsetki naliczone od pożyczki	601	726
- aktualizacja długoterminowych aktywów finansowych	173	136
- zarachowane przychody z wykonania nie zakończonej usługi	4 826	2 864
- aktualizacja wartości inwestycji niefinansowych	861	1 009
- nadwyżka amortyzacji bilansowej nad podatkową	943	850
- przychody z tytułu zdyskontowanych zobowiązań	173	
- pozostałe	52	45
b) odniesionej na kapitał własny	1 598	1 606
- przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	1 598	1 606

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 977	7 176
rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-9 227	-7 236
Aktywa/(Rezerwa) z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-1 250	-60

Prezentacja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 083	2 340
rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-2 333	-2 400
Aktywa/(Rezerwa) z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-1 250	-60

Nota 8 – pozostałe długoterminowe aktywa finansowe

Pozostałe aktywa finansowe	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
a) od jednostek wóółkontrolowanych :	18 419	19 090
- udzielone pożyczki	18 419	19 090
b) pozostałe aktywa finansowe – kaucje stanowiące zabezpieczenie udzielonych gwarancji bankowych	8 465	1 332
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe, razem	26 884	20 422

Pożyczki udzielone - stan na 31 grudnia 2019 roku

- Pożyczki udzielone spółce współkontrolowanej Irydion Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie:
 - w kwocie 11 743 tys. zł, z tego: kwota pożyczki 11 000 tys. zł., kwota naliczonych odsetek 743 tys. zł. Oprocentowanie jest ustalane rocznie według stopy WIBOR 6M, termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami 22 września 2031 r.;
 - w kwocie 6 676 tys. zł, z tego: kwota pożyczki 6 000 tys. zł., kwota naliczonych odsetek 676 tys. zł. Oprocentowanie jest ustalane rocznie według stopy 3% rocznie, termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami 22 września 2031 r.;

Zwiększenia:

- Naliczone odsetki od pożyczek udzielonych spółce współkontrolowanej Irydion Sp. z o.o. w kwocie 377 tys. zł,

Zmniejszenia:

- Spłata naliczonych odsetki od pożyczek udzielonych spółce współkontrolowanej Irydion Sp. z o.o. w kwocie 1 048 tys. zł,

Pożyczki udzielone - stan na 31 grudnia 2018 roku

- Pożyczki udzielone spółce współkontrolowanej Irydion Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie:
 - w kwocie 12 314 tys. zł, z tego: kwota pożyczki 11 000 tys. zł., kwota naliczonych odsetek 1 314 tys. zł. Oprocentowanie jest ustalane rocznie według stopy WIBOR 6M, termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami 22 września 2031 r.;
 - w kwocie 6 775 tys. zł, z tego: kwota pożyczki 6 000 tys. zł., kwota naliczonych odsetek 775 tys. zł. Oprocentowanie jest ustalane rocznie według stopy 3% rocznie, termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami 22 września 2031 r.;

Nota 9 – zapasy

Zapasy	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Materiały	3 685	1 597
Półprodukty i produkty w toku	473	1 105
Towary	-	676
Zapasy, razem	4 158	3 378
Wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów	575	575

Nota 10 - należności handlowe i pozostałe należności

Należności handlowe i pozostałe należności	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Należności handlowe	79 869	44 752
Odpis aktualizujący wartość należności handlowych	5 213	4 617
Należności handlowe netto, w tym	74 656	40 135
- o okresie spłaty do 12 miesięcy	70 614	39 927
- o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy	4 042	208
Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	34	32
Należności pozostałe	3 296	1 311
Odpis aktualizujący pozostałe należności	6	6
Należności pozostałe netto	3 290	1 305
Należności razem	77 980	41 472

Należności handlowe i pozostałe należności od jednostek powiązanych	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
handlowe, w tym:	34	1 562
- od jednostek współkontrolowanych i stowarzyszonych	34	1 562
Należności handlowe oraz pozostałe należności od jednostek powiązanych netto, razem	34	1 562
odpisy aktualizujące wartość należności od jednostek powiązanych	-	-
Należności handlowe oraz pozostałe należności od jednostek powiązanych brutto, razem	34	1 562

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności handlowych i pozostałych	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Stan na początek okresu	4 623	5 904
a) zwiększenia (z tytułu)	677	298
- utworzenie rezerwy na należności	677	298
b) zmniejszenia (z tytułu)	81	1 579
- otrzymane zapłaty	81	111
- wykorzystanie odpisów utworzonych w poprzednich okresach	-	1 467
- rozwiązanie odpisu	-	1
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych handlowych oraz pozostałych na koniec okresu	5 219	4 623

W większości kontraktów podpisanych przez Grupę termin płatności należności za usługi określony jest w przedziale od 14 do 60 dni. Na dzień 31 grudnia 2019 roku i na 31 grudnia 2018 roku należności zawierają kaucje z tytułu udzielonej rękojmi na roboty budowlano – montażowe, odpowiednio na kwotę 15 197 tys. zł i 5 270 tys. zł.

Należności handlowe o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
a) do 1 miesiąca	33 906	20 596
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	17 720	9 966
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	27	483
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	14 959	4 508
e) powyżej 1 roku	3 756	3 245
f) należności przeterminowane	9 488	5 954
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	79 856	44 752
g) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	5 213	4 617
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	74 643	40 135

Analiza wiekowa należności handlowych przeterminowanych (brutto)	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
a) do 1 miesiąca	3 399	841
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	187	243
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	257	339
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	124	172
e) powyżej 1 roku	5 521	4 359
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	9 488	5 954
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	5 213	4 617
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	4 275	1 337

Nota 11 - pozostałe aktywa finansowe

Pozostałe aktywa finansowe według rodzaju :	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
a) inne aktywa finansowe - kaucje stanowiące zabezpieczenie udzielonych przez bank gwarancji	1 383	-
b) pozostałe	18	-
Pozostałe aktywa finansowe, razem	1 401	-

Nota 12 - pozostałe aktywa

Pozostałe aktywa według rodzaju :	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	943	1 202
- koszty ubezpieczeń majątkowych i osobowych	290	411
- koszty utrzymania oprogramowania	456	582
- prenumeraty	11	14
- koszty rozliczane w czasie	136	121
- pozostałe	50	74
Pozostałe aktywa, razem	943	1 202

W pozycji – *pozostałe rozliczenia międzyokresowe* – ujęto wycenę umów o usługi budowlane, które są w trakcie realizacji na dzień bilansowy.

Nota 13 - kapitał zakładowy

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)							
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
Założycielska	imienne	3 głosy na 1 akcję	580	580	Gotówka	23-07-1991	01-10-1991
Założycielska	imienne	-	6 816	6 816	Gotówka	23-07-1991	01-10-1991
Założycielska	na okaziciela	-	1 810 104	1 810 104	Gotówka	23-07-1991	01-10-1991
B	imienne	-	750	750	Gotówka	29-07-1993	01-01-1993
B	na okaziciela	-	681 750	681 750	Gotówka	29-07-1993	01-01-1993
C	na okaziciela	-	435 000	435 000	Gotówka	20-04-1994	01-01-1994
Liczba akcji razem			2 935 000				
Kapitał zakładowy, razem				2 935 000			
Wartość nominalna jednej akcji = 1,00 zł							

Ogólna liczba głosów ze wszystkich akcji wynosi 2 936 160.

Zmiana praw z papierów wartościowych emitenta

Zgodnie z informacjami/zawiadomieniami otrzymanymi od akcjonariuszy, Spółka informuje, że na dzień sporządzenia niniejszego raportu następujący akcjonariusze posiadają co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy:

Nazwa akcjonariusza	Ilość posiadanych akcji (w szt.)	Ilość posiadanych głosów	% głosów w ogólnej liczbie głosów	% udział w kapitale zakładowym
1. Steven Tappan	965 000	965 000	32,87	32,88
2.. APUS S.A.	311 769	311 769	10,62	10,62
3. Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”.	284 900	284 900	9,70	9,71
4. Andrzej Karczykowski	283 391	283 391	9,66	9,66

W dniu 9 maja 2019 roku Zarząd spółki PROCHEM S.A. otrzymał informację od APUS S.A. o zakupie 168 646 szt. akcji Emitenta. W wyniku transakcji nastąpiło przekroczenie progu stanu posiadania akcji PROCHEM S.A. powyżej 10% ogólnej liczby głosów.

Przed zmianą APUS S.A., posiadała 143.123 akcji Spółki, co stanowiło 4.88 % kapitału zakładowego oraz posiadała 143.123 głosy z tych akcji, co stanowiło 4,87 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Po przeprowadzeniu transakcji kupna APUS S.A. posiada 311.769 akcji Spółki, co stanowi 10,62 % kapitału zakładowego Spółki. Akcje te dają 311.769 głosy na Walnym Zgromadzeniu Spółki, co stanowi 10,62 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu.

W dniu 9 maja 2019 roku Zarząd spółki PROCHEM S.A. otrzymał informację od ESALIENS Parasol Fundusz Inwestycyjny Otwarty, ESALIENS Senior Fundusz Inwestycyjny Otwarty (dalej jako „Fundusze”) o sprzedaży 168 646 szt. akcji Emitenta.

Przed dniem przeprowadzenia transakcji na rachunkach ESALIENS Parasol Fundusz Inwestycyjny Otwarty, ESALIENS Senior Fundusz Inwestycyjny Otwarty (dalej jako „Fundusze”) znajdowało się 168.646 akcji Spółki, co stanowiło 5,75 % udziału w kapitale zakładowym Spółki, uprawniających do 168.646 głosów z tych akcji, co stanowiło 5,74% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Aktualnie Fundusze nie posiadają akcji Spółki.

W dniu 12 marca 2020 roku Zarząd spółki PROCHEM S.A. informuje od członka Rady Nadzorczej Emitenta, Andrzeja Karczykowskiego o zakupie 81 509 szt. akcji Emitenta.

Przed zmianą Andrzej Karczykowski posiadał 201 882 akcje Spółki, co stanowiło 6.88 % kapitału zakładowego oraz posiadał 201 882 głosy z tych akcji, co stanowiło 6,88 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Po przeprowadzeniu transakcji kupna Andrzej Karczykowski posiada 283 391 akcji Spółki, co stanowi 9,66 % kapitału zakładowego Spółki. Akcje te dają 283 391 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, co stanowi 9,66 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Nota 14 – kapitał z aktualizacji wyceny

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Stan na bilans otwarcia	11 789	11 521
Kapitał z różnic kursowych	-	200
Straty aktuarialne z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze	-57	-181
Aktualizacja majątku trwałego	-4 804	310
Inne przemieszczenia	-	-61
Stan na bilans zamknięcia	6 928	11 789

Nota 15 - zyski zatrzymane

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Kapitał zapasowy	55 489	49 741
Pozostałe kapitały rezerwowe	19 764	18 688
Zysk (strata) okresu poprzedniego	-1 166	-1 136
Zysk (strata) okresu	7 866	1 923
Razem	81 953	69 216

Nota 16 – zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych

Długoterminowe świadczenia pracownicze, dla których tworzone są rezerwy, obejmują odprawy emerytalne i rentowe wypłacane w momencie rozwiązania stosunku pracy w związku przejściem pracownika na emeryturę bądź rentę oraz nagrody jubileuszowe wypłacane w odstępach 5-letnich w momencie osiągnięcia przez pracownika wymaganej liczby lat pracy. Zasady przyznawania odpraw i nagród uzależnione są od indywidualnych Regulaminów wynagradzania obowiązujących w poszczególnych Spółkach Grupy.

Rezerwy na świadczenia na dzień 31-12-2019 wyznaczono metodą indywidualną przy zastosowaniu metodologii PUCM wymaganej przez MSR 19 i przy wykorzystaniu technik matematyki aktuarialnej. Założenia aktuarialne zostały zaktualizowane w oparciu o najnowsze dane historyczne Spółek, aktualne dane rynkowe i z uwzględnieniem zmian w bieżącej polityce Grupy i poszczególnych Spółek. Wyliczenia przeprowadzono w oparciu o indywidualne dane o pracownikach wg stanu z dnia 31-12-2019, dla każdej Spółki osobno.

Poniżej podano uśrednione wartości wskaźników wyznaczone na bazie szczegółowych założeń aktuarialnych, które były przyjmowane indywidualnie dla każdej Spółki do kalkulacji rezerw na dzień 31-12-2019:

- średnioważony wskaźnik rotacji: ogólny 7,84%-11,19%, w tym dla stażu > 3 lata 4,51% - 6,57%, w zależności od Spółki
- średnie ważone prawdopodobieństwo zgonu: 0,002882 – 0,006892 w zależności od Spółki (na bazie tablic GUS PTTŻ 2018 zredukowanych do 40% jednakowo dla wszystkich Spółek)
- średnie ważone prawdopodobieństwo całkowitego inwalidztwa: 0,001378 – 0,003036 w zależności od Spółki (tablice na bazie orzecznictwa ZUS za lata 2014 – 2018 spersonalizowane dla każdej Spółki osobno)
- uśredniony roczny wzrost podstaw świadczeń: 1,88% - 2,13% w zależności od długości zobowiązań, rodzaju świadczenia i Spółki
- stopa procentowa służąca do dyskontowania zależna od łącznej długości zobowiązań z tytułu wycenianych świadczeń, wyliczona dla każdej Spółki osobno na bazie ekstrapolowanej krzywej rentowności wyznaczonej w oparciu o powiększoną o 0,35 p.p. rentowność polskich obligacji skarbowych z dnia 3-01-2020: 2,48% - 2,55% w zależności od Spółki

Dla porównania uśrednione w analogiczny sposób wartości wskaźników wyznaczone na bazie założeń aktuarialnych, które były przyjmowane do kalkulacji rezerw na dzień 31-12-2018:

- średnioważony wskaźnik rotacji: ogólny 5,47% - 13,46%, w tym dla stażu > 3 lata 4,75% - 4,97%
- średnie ważone prawdopodobieństwo zgonu: 0,002904 – 0,006975
- średnie ważone prawdopodobieństwo całkowitego inwalidztwa: 0,001256 – 0,004003
- uśredniony roczny wzrost podstaw świadczeń: 1,66% - 2,00%
- uśredniona stopa procentowa służąca do dyskontowania: 2,96% - 3,25%

Zmiana stanu rezerw na odprawy emerytalno-rentowe i nagrody jubileuszowe

Wyszczególnienie	Rok 2019			Rok 2018
	Odprawy	Nagrody	Razem	Razem
Bilans otwarcia dla rezerw na świadczenia	990	1 217	2 207	2 040
Świadczenia wypłacone w okresie (-)	-129	-315	-444	-274
Koszt odsetkowy	30	32	62	67
Koszt bieżącego zatrudnienia /bieżący odpis/	56	63	119	110
(Zyski) straty aktuarialne	115	188	303	264
Koszt przeszłego zatrudnienia	0	0	0	0
Skutki zbycia / nabycia / połączenia Spółek	0	0	0	0
Bilans zamknięcia dla rezerw na świadczenia	1 062	1 185	2 247	2 207
<i>w tym rezerwa krótkoterminowa</i>	<i>124</i>	<i>260</i>	<i>384</i>	<i>445</i>
<i>w tym rezerwa długoterminowa</i>	<i>938</i>	<i>925</i>	<i>1 863</i>	<i>1 762</i>

Podział zysków /strat aktuarialnych

Wyszczególnienie	Rok 2019			Rok 2018
	Odprawy	Nagrody	Razem	Razem
(Zyski) straty aktuarialne 'ex post'	21	96	117	223
(Z)SA z aktualizacji założeń demograficznych	26	55	81	-8
(Z)SA z aktualizacji założeń finansowych	68	37	105	49
Razem (zyski) straty aktuarialne	115	188	303	264

Obciążenia okresu z tytułu odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych

- ujmowane w zyskach i stratach:

Wyszczególnienie	Rok 2019			Rok 2018
	Odprawy	Nagrody	Razem	Razem
Koszt bieżącego zatrudnienia /bieżący odpis/	-56	-63	-119	-110
Koszt odsetkowy	-30	-32	-62	-67
Zyski (straty) aktuarialne z tytułu innych świadczeń długoterminowych	0	-188	-188	-54
Koszt przeszłego zatrudnienia	0	0	0	0
Razem zysk (strata)	-86	-283	-369	-231

- ujmowane w innych całkowitych dochodach:

Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2018
Zyski (straty) aktuarialne z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	-115	-210

Profil zapadalności świadczeń

Okres	Przepływy	Podział rezerw
2020	393	384
2021	287	264
2022	164	146
2023	180	144
2024	204	154
≥ 2025	4 210	1 156
Razem	5 438	2 248
PV / duracja	3 806	12,95 lat

Analiza wrażliwości rezerw na zmiany podstawowych założeń aktuarialnych

AW dla stopy procentowej		AW dla wskaźników rotacji pracowniczej		AW dla wzrostów podstaw świadczeń	
Zmiana w p.p.	Przyrost rezerw	Zmiana w %	Przyrost rezerw	Zmiana w p.p.	Przyrost rezerw
-1,0%	187	-20%	103	-1,0%	-173
-0,5%	89	-10%	50	-0,5%	-89
0,0%	0	0%	0	0,0%	0
0,5%	-83	10%	-48	0,5%	95
1,0%	-160	20%	-92	1,0%	198

Nota 17 - pozostałe zobowiązania długoterminowe

Pozostałe zobowiązania długoterminowe	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
- nieopłacony kapitał	50	50
- zatrzymane kaucje	89	88
Zobowiązania długoterminowe, razem	139	138

Nota 18- krótkoterminowe kredyty bankowe

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
- kredyty	1 786	7 077

Informacje o zaciągniętych kredytach bankowych

Nazwa banku	Siedziba	Limit kredytu	Kwota zaangażowania	Termin spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenie
-------------	----------	---------------	---------------------	---------------	------------------------	----------------

Zaciągnięte przez Prochem S.A.

mBank SA	Warszawa	8.000 Kredyt w rachunku bankowym	-	29.11.2020	WIBOR dla depozytów O/N w PLN + marża	Weksel własny in blanco, zastaw sądowy na akcjach i udziałach spółki Elektromontaż Kraków S.A., ustanowienie hipoteki na nieruchomości będącej własnością spółki Elpro Sp. z o.o. w Krakowie
----------	----------	-------------------------------------	---	------------	---------------------------------------	--

Zaciągnięte przez Elektromontaż Kraków S.A.

mBank S.A.	Warszawa	500	450	28.02.2020	Wibor dla 1-miesięcznych depozytów złotych + marża	Hipoteka
ING BANK Śląski	Katowice	2 500	-	19.11.2020	Wibor dla 1-miesięcznych depozytów ON złotych + marża	Hipoteka

Zaciągnięte przez Atutor Integracja Cyfrowa sp. z o.o.

Bank Millenium S.A.	Warszawa	150	145	Kredyt odnawialny w rachunku od 02.08.2016r.	WIBOR 1m plus marża	Udzielenie bankowi pełnomocnictwa do pobrania i spłaty z rachunków i dokonania blokady środków w przypadku nie spłacenia kredytu w terminie
---------------------	----------	-----	-----	--	---------------------	---

Zaciągnięte przez Pro-Inhut sp. z o.o.

ING Bank Śląski S.A.	Dąbrowa Górnicza	734	734	17.05.2020	Wibor dla 1-miesięcznych depozytów złotych + marża	Gwarancja Banku BGK na podstawie umowy portfelowej. Weksel in blanco.
ING Bank Śląski S.A.	Sosnowiec	400	400	30.07.2020	Wibor dla 1-mies depozytów złotych + marża	Gwarancja Banku BGK na podstawie umowy portfelowej. Weksel in blanco.
ING Bank Śląski S.A.	Sosnowiec	200	57	30.07.2020	Wibor dla 1-mies depozytów złotych + marża	Gwarancja Banku BGK na podstawie umowy portfelowej. Weksel in blanco.

Nota 19 - zobowiązania handlowe

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
a) wobec jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	6	12
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	6	12
- do 12 miesięcy	6	12
b) wobec pozostałych jednostek	69 155	31 614
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	69 155	31 614
- do 12 miesięcy	68 562	30 929
- powyżej 12 miesięcy	593	685
Zobowiązania handlowe, razem	69 161	31 626

Nota 20 - kwoty należne odbiorcom z tytułu umów długoterminowych

	Stan na 31 grudnia 2019 roku	Stan na 31 grudnia 2018 roku
- kwoty należne od odbiorców z tytułu umów	22 851	5 799
kwoty należne od odbiorców z tytułu umów długoterminowych	22 851	5 799
	Stan na 31 grudnia 2019 roku	Stan na 31 grudnia 2018 roku
- kwoty należne dla odbiorców z tytułu umów, z tego:	42 598	2 863
a) krótkoterminowe	30 955	
b) długoterminowe	11 643	
kwoty należne od odbiorców z tytułu umów długoterminowych	42 598	2 863

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2019 r.	Stan na 31 grudnia 2018 r.
Wartość przychodów wg umów	757 242	308 430
Wartość przychodów zafakturowana	258 278	200 768
Planowane zobowiązania z tytułu realizacji umów	712 831	284 997
Zrealizowane zobowiązania z tytułu umów	269 142	198 854
Kwoty należne od odbiorców	22 851	5 799
Kwoty należne dla odbiorców	42 598	2 863

Nota 21 - pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
a) wobec pozostałych jednostek	3 730	4 202
- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	2 851	3 409
- z tytułu wynagrodzeń	456	477
- inne (wg rodzaju)	423	316
zobowiązania wobec pracowników	6	43
wobec akcjonariuszy	16	17
pozostałe	401	256
b) pozostałe rezerwy krótkoterminowe	4 808	4 418
- rezerwa na koszty zarachowane do roku poprzedniego, dotyczące kontraktów długoterminowych	1 883	1 550
- rezerwa na koszty	993	885
- koszty audytu	63	67
- rezerwa krótkoterminowa na świadczenia emerytalne	384	445
- rezerwa na zaległe urlopy	1 485	1 471
Zobowiązania pozostałe, razem	8 538	8 620

Zobowiązania z tytułu leasingu

w tys. złotych	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Wartość bieżąca	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Wartość bieżąca
	2019 rok	2019 rok	2019 rok	2018 rok	2018 rok	2018 rok
do roku	351	31	382	305	33	338
1 do 5 lat	548	17	565	448	34	482
razem	899	48	947	753	67	820

Nota 22 - przychody przyszłych okresów

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
- otrzymane zaliczki i przedpłaty	-	77
- pozostałe	324	324
Przychody przyszłych okresów na koniec okresu, z tego:	324	401
Zobowiązania długoterminowe	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	324	401

Nota 23- przychody ze sprzedaży usług

Przychody ze sprzedaży usług (struktura rzeczowa i rodzaje działalności)	Rok 2019	Rok 2018
- przychody ze sprzedaży usług, w tym:	319 203	150 287
- od jednostek powiązanych	1 445	13 063

Przychody ze sprzedaży (struktura terytorialna)	Rok 2019	Rok 2018
Kraj	318 363	150 149
- w tym od jednostek powiązanych	1 445	13 063
Eksport	840	138

Przychody z tytułu umów o usługi budowlane (generalne wykonawstwo) oraz pozostałych usług zostały zaprezentowane w nocie 31. Kwota brutto należna od zamawiających/ odbiorców za prace wynikające z umów została zaprezentowana w nocie 11.

Informację dotyczącą głównych klientów, których łączna wartość przychodów ze sprzedaży usług przekracza 10% łącznych przychodów Grupy za 2019 rok, zamieszczono w nocie 31.

Nota 24 - przychody ze sprzedaży towarów i materiałów

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów (struktura rzeczowa i rodzaje działalności)	Rok 2019	Rok 2018
Towary i materiały	3 820	2 907

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów (struktura terytorialna)	Rok 2019	Rok 2018
Kraj	3 820	2 907

Nota 25 – koszt wytworzenia sprzedanych usług

Koszty według rodzaju	Rok 2019	Rok 2018
a) amortyzacja	5 655	2 085
b) zużycie materiałów i energii	26 911	24 131
c) usługi obce	235 530	87 075
d) podatki i opłaty	508	519
e) wynagrodzenia	34 176	32 097
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	6 491	5 994
g) pozostałe koszty rodzajowe (wg tytułów)	3 630	3 856
- ubezpieczenia majątkowe i osobowe	767	891
- podróże służbowe	1 245	1 236
- PFRON	257	203
- wynajem samochodów	500	850
- pozostałe	861	676
Koszty według rodzaju, razem	312 901	155 757
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	1 221	-2 427
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-12 737	-13 315
Koszt wytworzenia sprzedanych usług	301 385	140 015

Nota 26 - pozostałe przychody operacyjne

	Rok 2019	Rok 2018
a) zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	1 549	172
b) odwrócenie odpisu aktualizacyjnego (z tytułu)	119	128
- na należności	81	113
- pozostałe	38	15
c) pozostałe, w tym:	426	4 766
- zwrot kosztów postępowania sądowego	30	385
- otrzymane odszkodowania, grzywny i kary	155	407
- pozostałe przychody ujawnienie aktywa przeznaczonego do sprzedaży	-	676
- spisanie przedawnionych zobowiązań	4	1 871
- przychody z aktualizacji wyceny	93	1 396
- pozostałe	144	31
Pozostałe przychody operacyjne, razem	2 094	5 066

Nota 27 - pozostałe koszty operacyjne

	Rok 2019	Rok 2018
a) a) strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	4	-
b) utworzenie odpisu aktualizacyjnego (z tytułu)	390	298
- wartość należności	390	298
c) pozostałe, w tym:	887	1 126
- koszty postępowania sądowego	33	99
- utrata wartości rzeczowego majątku trwałego	-	106
- zapłacone kary, grzywny i odszkodowania	286	16
- wartość netto sprzedanej nieruchomości inwestycyjnej	-	246
- zaniechanie inwestycji	-	377
- pozostałe	568	282
Pozostałe koszty operacyjne, razem	1 281	1 424

Nota 28 - przychody finansowe

	Rok 2019	Rok 2018
a) odsetki z tytułu udzielonych pożyczek	378	377
- od jednostek współkontrolowanych	378	377
b) pozostałe odsetki	121	60
- od pozostałych jednostek	121	60
c) nadwyżka dodatnich różnic kursowych	258	39
d) pozostałe, w tym:	1 085	209
- przychody z tytułu zdyskontowanych zobowiązań długoterminowych	809	205
- przychody ze sprzedaży aktywów finansowych	63	-
- pozostałe	213	4
Przychody finansowe, razem	1 842	685

Nota 29 - koszty finansowe

	Rok 2019	Rok 2018
a) odsetki od kredytów bankowych	206	190
b) pozostałe odsetki	1 111	34
- dla innych jednostek	57	34
- z tytułu leasingu	1 054	
c) nadwyżka ujemnych różnic kursowych	-	4
d) pozostałe, według tytułów :	760	696
- prowizje od gwarancji bankowych	368	266
- prowizje od kredytów	105	137
- koszty z tytułu dyskonta aktywów finansowych	207	206
- pozostałe koszty	60	87
Koszty finansowe, razem	2 077	924

Nota 30 - podatek dochodowy

Podatek dochodowy odroczony wykazany w rachunku zysków i strat	Rok 2019	Rok 2018
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	1 379	291
Podatek dochodowy odroczony, razem	1 379	291

Ustalenie efektywnej stawki podatkowej

(Dane w tys. złotych)	Rok 2019	Rok 2018
stawka podatku	19%	19%
Zysk netto	8 043	1 839
podatek dochodowy	1 658	360
Zysk przed opodatkowaniem	9 701	2 199
podatek dochodowy według obowiązującej stawki 19%	1 843	418
straty podatkowe z lat poprzednich, które nie zostaną rozliczone	-	-203
przychody nie będące przychodami podatkowymi	-16	283
koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	156	8
pozostałe	-140	-146
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat, razem	1 658	360

Nota 31 – dodatkowe ujawnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Do działalności operacyjnej zalicza się podstawową działalność oraz obroty z pozostałej działalności operacyjnej.

Do działalności inwestycyjnej zalicza się obroty w zakresie inwestycji w rzeczowy majątek trwały, wartości niematerialne, inwestycje kapitałowe oraz papiery wartościowe przeznaczone do obrotu.

Otrzymane dywidendy wykazuje się w przepływach z działalności inwestycyjnej. Pożyczki udzielone i zwrócone wraz z należnymi odsetkami wykazuje się w przepływach z działalności inwestycyjnej.

Zapłacone odsetki i prowizje z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz leasingu wykazuje się w przepływach z działalności finansowej. Do działalności finansowej zalicza się również otrzymane i spłacone kredyty bankowe i pożyczki.

Różnice między kwotami ustalonymi wprost ze sprawozdania a wykazanymi w sprawozdaniu

z przepływów wynikają z przesunięcia poszczególnych kwot z działalności operacyjnej do działalności inwestycyjnej i finansowej.

Dotyczą one poniższych pozycji bilansu (dane w tys. zł):

	2019 rok	2018 rok
Zmiana stanu należności krótkoterminowych	-45 388	-13 956
Należności na dzień 1 stycznia	41 472	32 014
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów na dzień 1 stycznia	13 691	8 415
Pozostałe aktywa na dzień 1 stycznia	1 202	2 466
Należności z tytułu zatrzymanych kaucji na dzień 1 stycznia	43	222
Należności za sprzedane środki trwałe	-11	-15
Należności z tytułu podatku dochodowego	0	-641
Stan BO po korektach	56 397	42 461
Należności na dzień 31 grudnia	77 980	41 472
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów na dzień 31 grudnia	22 922	13 691
Pozostałe aktywa na dzień 31 grudnia	872	1 202
Należności z tytułu zatrzymanych kaucji na dzień 31 grudnia	11	63
Należności za sprzedane środki trwałe	0	-11
Należności z tytułu podatku dochodowego	0	0
Stan BZ po korektach	101 785	56 417
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z wyjątkiem pożyczek krótkoterminowych i funduszy specjalnych	79 942	7 728
Zobowiązania handlowe na 1 stycznia	31 626	22 426
Pozostałe zobowiązania na dzień 1 stycznia	8 620	8 872
Kwoty należne dostawcom z tytułu umów na dzień 1 stycznia	2 863	1 913
Zobowiązania z tytułu zatrzymanych kaucji na dzień 1 stycznia	3 569	4 592
Rezerwa na krótkoterminowe świadczenia emerytalne	-445	-323
Rezerwy na świadczenia urlopowe	-1 471	-1 382
Rezerwa na audyt	-67	-71
Rezerwa na krótkoterminowe pozostałe koszty	-1 550	-477
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	-480	-276
Zobowiązania wobec akcjonariuszy	-17	-16
Stan BO po korektach	42 648	35 258
Zobowiązania handlowe na dzień 30 września	69 161	31 626
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów na dzień 30 września	42 598	2 863
Pozostałe zobowiązania na dzień 30 września	8 539	8 958
Zobowiązania z tytułu zatrzymanych kaucji na dzień 30 września	5 790	3 569
Rezerwa na krótkoterminowe świadczenia emerytalne	-384	-445
Rezerwy na świadczenia urlopowe	-1 486	-1 471
Rezerwa na audyt	-63	-67
Rezerwa na krótkoterminowe pozostałe koszty	-1 549	-1 550
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	0	-480
Zobowiązania wobec akcjonariuszy	-16	-17
Stan BZ po korekcie	122 590	42 986
Zmiana stanu pozostałych korekt na dzień bilansowy	-8 417	-662
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów - otrzymane zaliczki	-8 594	-1 271
Pozostałe	177	609

Nota 32– segmenty operacyjne

Segment operacyjny jest częścią składową Grupy:

- która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskać przychody i ponosić koszty,
- której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie,
- w przypadku, której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Przychody segmentu są przychodami ze sprzedaży zewnętrznym klientom.

Koszty segmentu są kosztami składającymi się z kosztów związanych ze sprzedażą zewnętrznym klientom.

Wynik segmentu jest ustalany na poziomie wyniku operacyjnego.

Działalność spółek Grupy Kapitałowej oraz Emitenta dla potrzeb zarządzania została podzielona na jedenaście podstawowych działów operacyjnych, takie jak: realizację (generalne wykonawstwo), usługi projektowe i inne usługi inżynierskie (nadzory wraz z usługą inżyniera projektu), wynajem sprzętu budowlanego, montaż instalacji elektrycznych, wynajem powierzchni biurowej, działalność handlową oraz pozostałą działalność.

Do aktywów segmentu zaliczono wszystkie aktywa wykorzystywane przez segment, na które składają się głównie należności, zapasy i rzeczowe aktywa trwałe po odjęciu wartości rezerw i odpisów.

Niektóre aktywa we wspólnym użytkowaniu są przypisane do tych segmentów w oparciu o rozsądne wagi.

W 2019 roku przychody z działalności osiągnięte, przez Emitenta, poza granicami Polski (Eksport) i ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wyniosły 840 tys. złotych, co stanowi 0,3% przychodów ze sprzedaży. W analogicznym okresie roku poprzedniego przychody te wyniosły 138tys. zł, co stanowiło 0,1% przychodów ze sprzedaży.

Informacje dotyczące głównych klientów Emitenta, których udział w przychodach ze sprzedaży ujętych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za 2019 rok, przekroczył 10% łącznych przychodów ze sprzedaży:

Informacje dotyczące głównych klientów, których udział w przychodach ze sprzedaży za 2018 rok przekroczył 10% łącznych przychodów ze sprzedaży:

- Klient, który zajmuje się produkcją surowców chemicznych – przychody ze sprzedaży 217 536 tys. zł, co stanowi 79,6% przychodów ze sprzedaży, które wykazano w segmencie „Generalne wykonawstwo” i „Usługi projektowe i inne usługi inżynierskie”.

Klient, który prowadzi działalność w sektorze kultury – przychody ze sprzedaży 11 864 tys. zł., co stanowi 4,3 % przychodów ze sprzedaży, które wykazano w segmencie „Generalne wykonawstwo”.

Szczegółowe dane dotyczące działalności spółek Grupy w poszczególnych segmentach przedstawiają poniższe zestawienia.

Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży został zaprezentowany według kraju siedziby zleceniodawcy.

	Nota	Rok 2019	Rok 2018
Polska		318 518	150 146
Pozostałe kraje		840	138
	22	319 358	150 287

Dane bieżące

Za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.	Generalne wykonawstwo	Usługi projektowe, inne usługi inżynierskie	Wynajem sprzętu budowlanego	Montaż instalacji elektrycznych	Wynajem powierzchni biurowej	Utrzymanie ruchu	Działalność handlowa	Pozostałe usługi informatyczne	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane	Razem
Przychody na rzecz klientów zewnętrznych	232 799	38 829	1 984	37 722	4 711	287	3 820	725	2 145	0	323 023
Przychody segmentu ogółem	232 799	38 829	1 984	37 722	4 711	287	3 820	725	2 145	0	323 023
Wynik											
Zysk (strata) segmentu	2 001	2 516	220	246	986	-39	571	-202	-654	0	5 645
Przychody finansowe										1 931	1 931
Koszty finansowe										-2 077	-2 077
Przychody finansowe netto										-146	-146
Udział w zysku jednostek wycenianych metodą praw własności										3 388	3 388
Zysk (strata) z pozostałej działalności operacyjnej										813	813
Zysk (strata) przed opodatkowaniem										9 701	9 701
Podatek dochodowy										1 658	1 658
Zysk za bieżący okres										8 043	8 043
Strata przypisana kapitałowi niekontrolującemu										177	177
Zysk netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej										7 866	7 866
Aktywa segmentu (związane z działalnością)	56 543	11 307	556	10 204	24 806	0	0	385	129	0	103 930
Aktywa nieprzypisane/niealokowane (m.in. akcje, udziały i pozostałe aktywa finansowe)										155 445	155 446
Aktywa ogółem	56 543	11 307	556	10 204	24 806	0	0	385	129	155 446	259 375
Zobowiązania segmentu (związane z działalnością)	61 469	1 792	715	8 468	889	38	0	0	720	86 670	160 761
Kapitały własne właścicieli jednostki dominującej										91 815	91 817
Kapitały niekontrolujące										6 797	6 797
Zobowiązania i kapitały, ogółem	61 469	1 792	715	8 468	889	38	0	0	720	185 282	259 375
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	56	107	68	620	1 650	38	0	57	2 972	0	5 568
Amortyzacja wartości niematerialnych	0	8	0	19	4	0	0	3	53	0	87
Odpis aktualizujący wartość aktywów segmentu (należności z tytułu dostaw i usług)	-150	-443	-3 057	-1 392	-151	0	0	0	-26	0	-5 219

Grupa Kapitałowa Prochem S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez UE na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

Dane porównawcze

Rok 2018	Generalne wykonawstwo	Usługi projektowe, inne usługi inżynierskie	Wynajem sprzętu budowlanego	Montaż instalacji elektrycznych	Wynajem powierzchni biurowej	Utrzymanie ruchu	Działalność handlowa	Pozostałe usługi informatyczne	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane	Razem
Przychody na rzecz klientów zewnętrznych	75 837	27 347	2 130	37 617	4 899	-	2 907	786	1 671	-	153 194
Przychody segmentu ogółem	75 837	27 347	2 130	37 617	4 899	-	2 907	786	1 671	-	153 194
Wynik											
Zysk (strata) segmentu	2 199	-5 954	243	24	463	-	213	71	-86	-	-2 827
Przychody finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	685	685
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-924	-924
Działalność finansowa netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-239	-239
Udział w zyskach jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 623	1 623
Strata na pozostałej działalności operacyjnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 642	3 642
Zysk przed opodatkowaniem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 199	2 199
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	360	360
Zysk za okres bieżący	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 839	1 839
Strata przypisana udziałom niekontrolującym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-84	-84
Zysk netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 923	1 923
Aktywa segmentu (związane z działalnością)	27 289	6 187	570	10 681	14 102	-	783	998	237	-	60 847
Aktywa nieprzypisane/niealokowane (m.in. akcje, udziały i pozostałe aktywa finansowe)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88 931	88 931
Aktywa ogółem	27 289	6 187	570	10 681	14 102	-	783	998	237	88 931	149 778
Zobowiązania segmentu (związane z działalnością)	2 846	952	1 134	7 511	723	-	-	521	898	44 783	59 368
Kapitały własne właścicieli jednostki dominującej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	83 940	83 940
Kapitały niekontrolujące	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6 470	6 470
Zobowiązania i kapitały ogółem	2 846	952	1 134	7 511	723	-	-	521	8198	1435 193	149 778
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	1016	111	93	599	712	-	-	65	238	-	1 934
Amortyzacja wartości niematerialnych	-	19	-	19	4	-	-	3	116	-	151
Odpis aktualizujący wartość aktywów segmentu	-	-4279	-3 061	-1 106	-145	-	-	-	-26	-	-4 617

Grupa Kapitałowa Prochem S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez UE na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

Nota 33 - zysk przypadający na jedną akcję

Zysk netto na 1 akcję pozostającą w obrocie na dzień bilansowy 31 grudnia 2019 roku wynosi 2,68 zł a w roku 2018 wynosił 0,66 zł.

Nota 34- podział zysku i pokrycie straty

Zysk netto Emitenta za rok 2018 w kwocie 1 088 573,12 zł Uchwałą Nr 17 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 1 czerwca 2019 roku został w całości przeznaczony na kapitał rezerwowy.

Propozycja podziału zysku netto za rok 2019

Zarząd spółki Prochem S.A. zysk netto za rok 2019 w kwocie 3 697 951,01 zł proponuje przeznaczyć na kapitał zapasowy.

Nota 35 - dywidendy

Emitent nie wypłacił dywidendy za 2018 rok.

Nota 36 - instrumenty finansowe i zarządzaniem ryzykiem finansowym

36.1 Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

(dane w tys. zł)	Kategorie instrumentów finansowych	Kategorie instrumentów finansowych	
		Pożyczki, należności i inne	
Klasy instrumentów finansowych	Nota	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Należności z tytułu dostaw i usług	10	74 656	40 198
Środki pieniężne		34 781	3 250
Udzielone pożyczki	8	18 419	19 090
Pozostałe aktywa finansowe – kaucje stanowiące zabezpieczenie udzielonych gwarancji bankowych	8 i 11	9 866	1 332
Razem		137 722	63 870

Zobowiązania finansowe

31 grudnia 2019 r.

(dane w tys. zł)	Kategorie instrumentów finansowych	Kategorie instrumentów finansowych	
		Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
Klasy instrumentów finansowych	nota		
Kredyty	17	1 786	1 786
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów	19	22 851	22 851
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19	74 951	74 951
Razem		99 588	99 588

31 grudnia 2018 r.

Kategorie instrumentów finansowych

(dane w tys. zł)		Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
Klasy instrumentów finansowych	nota		
Kredyty	17	7 129	7 129
Leasing finansowy		-	820
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	18	35 195	35 195
Razem		42 198	43 144

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy instrumentów finansowych

(dane w tys. zł)	Stan na	
	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Należności z tytułu dostaw i usług	5 213	4 617
Razem	5 213	4 617

Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych przedstawiono w nocie 10.

Wartość godziwa instrumentów finansowych jest zbliżona do bilansowej ze względu na ich krótkoterminowy charakter oraz zmienne oprocentowanie.

36.2. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Działalność Grupy narażona jest na następujące ryzyka finansowe:

- ryzyko kredytowe;
- ryzyko płynności;
- ryzyka rynkowe (w tym ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej).

Ryzyko kredytowe

Grupa prowadząc działalność handlową realizuje sprzedaż usług dla podmiotów gospodarczych z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za dostarczone usługi. Grupa, w celu zminimalizowania ryzyka kredytowego zarządza ryzykiem poprzez obowiązującą procedurę pozyskania zabezpieczeń.

Przyjęty okres spłaty należności związany z normalnym tokiem sprzedaży wynosi 14 – 60 dni.

Należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych uruchamiane są procedury windykacji.

Analiza wiekowa należności handlowych, które są przeterminowane na koniec okresu sprawozdawczego lecz w przypadku, których nie nastąpiła utrata wartości została przedstawiona w nocie 10.

W celu zmniejszenia ryzyka nie odzyskania należności z tytułu dostaw i usług Grupa przyjmuje od swoich odbiorców zabezpieczenia w postaci między innymi: gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych, hipotek i weksli oraz kaucji.

W celu poprawy bieżącej płynności, w celu zwolnienia należności zatrzymywanych przez inwestorów z tytułu należytego zabezpieczenia wykonywanych umów i rękojmi za roboty budowlano – montażowe, Grupa udziela gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych w ramach uruchomionych w tym celu linii gwarancyjnych.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi jest uważane przez Grupę za niskie.

Wszystkie podmioty, w których Grupa lokuje wolne środki pieniężne działają w sektorze finansowym. Należą do nich banki krajowe oraz oddziały banków zagranicznych o wiarygodności kredytowej krótkoterminowej odpowiedniej jakości.

Ryzyko zagrożonych aktywów finansowych jest odzwierciedlane przez dokonanie odpisów aktualizujących ich wartość.

Ryzyko płynności

Grupa narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku i na 31 grudnia 2018 roku wskaźnik relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych (wskaźnik płynności bieżącej) wyniósł odpowiednio 1,23 i 1,24.

Szczegółowe informacje w zakresie kredytów przedstawiono w nocie 17.

Analiza wymagalności zobowiązań w notach od 15 do 21.

Ryzyko kursowe walut

Część kontraktów na sprzedaż usług zawarta jest z firmami zagranicznymi w walutach obcych (EUR, USD i BYR). W przypadku znacznego umocnienia się waluty krajowej może to mieć niekorzystny wpływ na wyniki Grupy. Częściowo to ryzyko jest niwelowane w sposób naturalny poprzez zakup urządzeń i usług niezbędnych do realizacji tych kontraktów za granicą, jak również poprzez zakup odpowiednich instrumentów finansowych.

Ekspozycja na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2019 roku

(dane w tys. zł)	EUR	USD	NOK	Inne w zł	Razem po przeliczeniu na PLN
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług	1 903	-	-	-	8 244
Środki pieniężne	241	63	88	3	1 310
Razem	2 144	63	88	3	9 554
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 293	6	-	-	5 529
Razem	1 293	6	-	-	5 529

Ekspozycja na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2018 roku

(dane w tys.)	EUR	USD	NOK	BYN	Razem po przeliczeniu na PLN
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług	50	-	-	-	215
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów	2 306	-	-	-	9 916
Środki pieniężne	230	57	88	6	1 247
Razem	2 586	57	88	6	11 378
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 091	50	-	-	4 879
Razem	1 091	50	-	-	4 879

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe wg stanu na 31 grudnia 2019 roku

(dane w tys. zł)	Wzrost kursu	Wpływ łączny na zysk przed opodatkowaniem	Spadek kursu	Wpływ łączny na zysk przed opodatkowaniem
EUR/PLN	15%	544	15%	-544
USD/PLN	15%	54	15%	-54
NOK/PLN	15%	6	15%	-6
Wpływ łączny		604		-604

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2018 roku

(dane w tys. zł)	Wzrost kursu	Wpływ łączny na zysk przed opodatkowaniem	Spadek kursu	Wpływ łączny na zysk przed opodatkowaniem
EUR/PLN	15%	964	15%	-964
USD/PLN	15%	32	15%	32
NOK/PLN	15%	6	15%	-6
Wpływ łączny		1 002		-1 002

Ekspozycja na ryzyko walutowe przychodów i kosztów w okresie sprawozdawczym

Przychody w walucie obcej uzyskane w walucie w latach 2019 i 2018 przedstawiały się następująco:

waluta	przychody		Średni kurs dla sprzedaży		koszty		Średni kurs dla zakupów	
	2019r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.
(dane w tys.)								
EUR	8 681	360	4,3061	4,2810	12 764	764	4,3087	4,2361
USD	554	1 805	3,7880	3,7324	1 472	9	3,9068	3,9862

Analiza wpływu potencjalnej zmiany wartości instrumentów finansowych wg stanu na 31 grudnia 2019 roku na wynik finansowy brutto w związku z hipotetyczną zmianą kursów walut obcych w stosunku do złotego polskiego/waluty funkcjonalnej.

Powyższe odchylenia skalkulowano na podstawie zmienności historycznej dla poszczególnych walut oraz prognoz.

Główną walutą obcą w okresie sprawozdawczym było EUR.

Hipotetycznie zakładając gdyby polski złoty osłabił/wzmocnił się o 1 % w stosunku do EURO to przychody w 2019 roku zwiększyłyby się lub zmniejszyły o 494 tys. zł a w 2018 roku o 15 tys. zł, co miałoby wpływ na zysk przed opodatkowaniem, natomiast koszty uległyby zwiększeniu w 2019 roku o 608 tys. zł, a w 2018 roku o 56 tys. zł.

Powyższe odchylenia skalkulowano na podstawie zmienności historycznej dla poszczególnych walut oraz prognoz.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko walutowe obliczono jako różnicę pomiędzy pierwotną wartością księgową instrumentów finansowych a ich potencjalną wartością księgową przy założonych wzrostach/spadkach kursów walut.

Dla pozostałych walut wrażliwość instrumentów finansowych jest nieistotna.

Ryzyko zmiany stopy procentowej

Grupa narażona jest na ryzyko zmienności przepływów środków pieniężnych z tytułu stopy procentowej wynikające z kredytów bankowych opartych na zmiennej stopie procentowej WIBOR ON (overnight) oraz udzielonych pożyczek opartych na zmiennej stopie WIBOR 6M i stopie redyskonta weksli. Grupa nie uwzględniła w swojej analizie spadku stóp procentowych.

Analiza instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej

(dane w tys. zł)	WIBOR		Stała stopa	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa finansowe				
Pożyczki udzielone	11 744	12 314	6 676	6 776
Zobowiązania finansowe				
Kredyt	1 786	7 129	-	-

Analiza wrażliwości przepływów pieniężnych instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zysk przed opodatkowaniem

(dane w tys. zł)	założone odchylenia		wpływ (w tys. zł)	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa finansowe				
WIBOR	+50 p.b.	+50 p.b.	659	62
Zobowiązania finansowe				
Kredytu	+50 p.b.	+50 p.b.	(9)	(136)

Nota 37 - transakcje z podmiotami powiązanymi

Do podmiotów powiązanych zalicza się jednostki kontrolowane i współkontrolowane, a także te na które Emitent ma wpływ lub jest członkiem kluczowego personelu zarządzającego Emitenta.

W skład kluczowego personelu zarządzającego wchodzi Członkowie Zarządu Spółki oraz Członkowie Rady Nadzorczej Spółki.

W 2019 roku kluczowy personel zarządzający oraz osoby powiązane z kluczowym personelem zarządzającym, oprócz wynagrodzenia nie zawierali innych transakcji z Emitentem i spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej.

Wynagrodzenia wypłacone w 2019 roku w przedsiębiorstwie Emitenta Członkom Zarządu:

1. Jarosław Stępniewski 444 tys. zł
2. Marek Kiersznicki 448 tys. zł
3. Krzysztof Marczak 401 tys. zł

Wynagrodzenia wypłacone w 2019 roku w przedsiębiorstwie Emitenta Członkom Rady Nadzorczej:

1. Marek Garliński 72 tys. zł,
2. Andrzej Karczykowski 60 tys. zł,
3. Krzysztof Oblój 60 tys. zł:
4. Marcin Pędziński 60 tys. zł.
5. Karol Żbikowski 60 tys. zł.

Wynagrodzenie wypłacone Członkom Zarządu w 2019 r. z tytułu pełnienia funkcji w Zarządach i Radach Nadzorczych spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej otrzymali:

1. Jarosław Stępniewski	80 tys. zł
2. Krzysztof Marczak	68 tys. zł

Poniżej zaprezentowane transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi zawierane były na warunkach rynkowych i dotyczą sprzedaży i zakupu usług m.in. budowlano montażowych i najmu, a także udzielanych wzajemnie pożyczek.

Udzielone gwarancje i poręczenia jednostkom powiązanym przedstawiono w nocie 38.

Okres sprawozdawczy

(dane w tys. zł.)

od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku

	sprzedaż usług	zakup usług	przychody finansowe - odsetki od pożyczek
jednostki współkontrolowane i stowarzyszone	1 310	3 089	377

Sprzedaż usług w całości dotyczy przychodów od spółki współkontrolowanej Irydion Sp. z o.o. w Warszawie, na rzecz której prowadzone jest zadanie inwestycyjne pod nazwą „Astrum Business Park” w Warszawie, a koszty zakupu usług – opłat za wynajem biura.

na 31 grudnia 2019 roku

	należności handlowe i pozostałe	należności z tytułu udzielonych pożyczek	zobowiązania handlowe
jednostki współkontrolowane i stowarzyszone	34	18 420	6

Okres porównawczy

(dane w tys. zł.)

od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku

	sprzedaż usług	zakup usług	przychody finansowe - odsetki od pożyczek
jednostki współkontrolowane i stowarzyszone	13 063	3 404	377

na 31 grudnia 2018 roku

	należności handlowe	należności z tytułu udzielonych pożyczek	zobowiązania handlowe
jednostki współkontrolowane i stowarzyszone	1 562	19 090	12

Przychody ze sprzedaży usług jednostkom współkontrolowanym i stowarzyszonym za 2019 i 2018 rok w całości dotyczą przychodów od spółki współkontrolowanej Irydion Sp. z o.o. w Warszawie, na rzecz której prowadzone jest zadanie inwestycyjne pod nazwą „Astrum Biznes Park” w Warszawie. W 2019 roku koszty dotyczyły wynajmu powierzchni biurowej.

Nota 38- zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe oraz inne zabezpieczenia

Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe - to bankowe gwarancje dobrego wykonania, zwrotu zaliczki, zapłaty i przetargowe oraz poręczenia wekslowe dobrego wykonania umowy, które wg stanu na dzień bilansowy wynoszą:

	<u>31.12.2019 r.</u>	<u>31.12.2018 r.</u>
Udzielone zabezpieczenia		
gwarancja bankowa dobrego wykonania	51 383	14 192
gwarancja zwrotu zaliczki	7 869	11 400
gwarancja zapłaty	1 050	-
gwarancja przetargowa	-	250
Razem udzielone zabezpieczenia	60 302	25 842
Zobowiązania warunkowe		
poręczenie weksli wystawionych przez spółkę zależną Pro-Inhut Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej na rzecz inwestora w celu zabezpieczenia roszczeń dobrego wykonania	-	247
poręczenie kredytu w Grupie	36 975	-
Razem udzielone zabezpieczenia i zobowiązania warunkowe	97 277	26 089

Aktywa warunkowe

Aktywa warunkowe Grupy to bankowe gwarancje dobrego wykonania, które wg stanu na dzień bilansowy wynoszą:

	<u>31 grudnia 2019 r.</u>	<u>31 grudnia 2018 r.</u>
Otrzymane zabezpieczenia		
gwarancje bankowe dobrego wykonania	8 738	16 865
gwarancje wekslowe zabezpieczające warunki umowy	1 777	450
Razem aktywa warunkowe	10 515	17 315

Nota 39 - informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed Sądem

Nie wystąpiły

Nota 40- zdarzenia po dniu sprawozdawczym

Na działalność Grupy Kapitałowej Prochem S.A. w 2020 roku znaczący wpływ będzie miało otoczenie makroekonomiczne, a w szczególności stan polskiej gospodarki, który w istotny sposób wpływa na podejmowane przez potencjalnych klientów spółek z Grupy Kapitałowej Prochem S.A. (w szczególności firmy przemysłowe) decyzje o rozpoczęciu nowych zamierzeń inwestycyjnych. Posiadany przez spółki portfel zleceń pozwala zakładać, że wyniki finansowe w 2020 roku będą w dalszym ciągu ulegać poprawie.

Pod koniec 2019 r. po raz pierwszy pojawiły się wiadomości z Chin dotyczące koronawirusa. W pierwszych miesiącach 2020 r. wirus rozprzestrzenił się na całym świecie, a jego negatywny wpływ nabrał dynamiki. Zarząd Prochem S.A. uważa taką sytuację za zdarzenie nie powodujące korekt w sprawozdaniu finansowym za rok 2019, lecz za zdarzenie po dacie bilansu. Chociaż w chwili publikacji niniejszego sprawozdania finansowego sytuacja ta wciąż się zmienia, do tej pory spółki z Grupy Kapitałowej nie odnotowały zauważalnego wpływu na sprzedaż lub łańcuch dostaw, jednak nie można przewidzieć przyszłych skutków. W związku z tym został dokonany przegląd realizowanych przez poszczególne spółki z Grupy kontraktów. Na jego podstawie oraz na podstawie deklaracji Klientów zarządy spółek z Grupy stwierdziły, że obecnie realizowane zlecenia nie są zagrożone i powinny być ukończone zgodnie z podpisanymi umowami.

Zarządy spółek z Grupy Kapitałowej Prochem S.A. ze szczególną uwagą monitorują aktualną sytuację i w razie konieczności są przygotowane na podjęcie odpowiednich działań mających na celu dostosowanie swojego potencjału do nowych warunków w celu złagodzenia wszelkich negatywnych skutków.

W nawiązaniu do zalecenia przesłanego przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 12 marca 2020 r. Zarząd Jednostki dominującej informuje, iż na dzień przekazania niniejszego raportu nie zakończył analizy jakościowej i ilościowej w zakresie wpływu jaki koronawirus SARSCoV-2 / COVID-19 może mieć na jej przyszłą sytuację finansową i osiągnięte w przyszłości wyniki finansowe.

Nota 41 - inne informacje objaśniające do sprawozdania finansowego

Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich (opcji) przez osoby zarządzające i nadzorujące emitenta, zgodnie z posiadanymi przez emitenta informacjami

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego następujący Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej posiadają akcje Prochem S.A.

- Jarosław Stępniewski – 68.383 szt.;
- Marek Kiersznicki – 59.474 szt.;
- Krzysztof Marczak – 36.908 szt.;
- Marek Garliński – 83.996 szt.;
- Andrzej Karczykowski – 283.391 szt.;

Wartość nominalna 1 sztuki akcji wynosi 1 złoty.

Nota 42- zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Prochem S.A. za 2019 rok zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej do publikacji w dniu 24 kwietnia 2020 roku.

Podpisy Zarządu

24.04.2020 r.	Jarosław Stępniewski	Prezes Zarządu
data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis

24.04.2020 r.	Marek Kiersznicki	Wiceprezes Zarządu
data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis

24.04.2020 r.	Krzysztof Marczak	Wiceprezes Zarządu
data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

24.04.2020r.	Barbara Auguścińska-Sawicka	Główny Księgowy
data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis